Приложение № 5 към чл. 4, ал. 1

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ СТАРА ЗАГОРА
Вх. № ОВОС-01-4513/21.07.2026 г

ДО
ДИРЕКТОРА НА
РИОСВ СТАРА ЗАГОРА

УВЕДОМЛЕНИЕ

за инвестиционно предложение

от „ШИШКОВ 2002" ЕООД, с. Искрица, общ. Гълъбово, област Стара Загора, ЕИК 207897227

(име, адрес и телефон за контакт)

с. Искрица, общ. Гълъбово, област Стара Загора,

(седалище)

Пълен пощенски адрес:

с. Искрица, общ. Гълъбово, област Стара Загора,

Телефон: 0886499667

e-mail: galin_goldfish@abv.bg

Управител или изпълнителен директор на фирмата възложител: ***Янис Илиев Илиев***

Лице за контакти: ***Галин Николов***

УВАЖАЕМИ Г-Н/Г-ЖО ДИРЕКТОР,

Уведомяваме Ви, че „ШИШКОВ 2002" ЕООД, с. Искрица, общ. Гълъбово има следното инвестиционно предложение:

Рибовъдна ферма „ШИШКОВ 2002" за производство на топлолюбиви аквакултури. Рибовъдната ферма ще осъществява рибопроизводството си в язовир „Мъдрец", разположен в поземлен имот с идентификатор 49535.141.528 и поземлен имот с с индентификатор 49535.141.527 в землището на с. Мъдрец , общ. Гълъбово с площ 389 дка. В тази водна площ ще се отглеждат свободно, по полуинтензивна технология основно двулетен шаран в поликултура с растителноядни видове риби – бял амур, бял и пъстър толстолоб и някои хищни представители.

Характеристика на инвестиционното предложение:

1. Резюме на предложението

Рибовъдната ферма ще осъществява рибопроизводството си в язовир „Мъдрец“, разположен в поземлен имот с идентификатор 49535.141.528 и поземлен имот с с индентификатор 49535.141.527 в землището на с. Мъдрец , общ. Гълъбово с площ 389 дка. В тази водна площ ще се отглеждат свободно, по полуинтензивна технология основно двулетен шаран в поликултура с растителноядни видове риби – бял амур, бял и пъстър толстолоб и някои хищни представители.

Производствената система в рибовъдното стопанство е полуинтензивно рибопроизводство, непълносистемен тип – производство на риба за консумация. В началото на вегетационния период, в края на месец март язовира се зарибява със зарибителен материал от топлолюбиви видове риби, закупен от други рибовъдни ферми в района на стопанството.

Рибовъдната ферма ще осъществява непълносистемен цикъл на рибопроизводство. Няма да се извършва размножаване на шарана и другите видове риби. Нужният брой на шарановия зарибителен материал, необходим за нуждите на рибовъдната ферма ще бъдат закупувани от други рибовъдни ферми. Периодът за отглеждане на рибата за консумация ще бъде двулетен, т. е. реализацията на пазара от закупен шаранов зарибителен материал до отглеждането на шаран за консумация ще бъде след минимум 11 - 12 месеца.

Рибовъдната ферма ще използва за рибопроизводство следните производствените мощности:

- основна водна площ на язовира – 389 дка

(посочва се характерът на инвестиционното предложение, в т.ч. дали е за ново инвестиционно предложение и/или за разширение или изменение на производствената дейност съгласно приложение № 1 или приложение № 2 към Закона за опазване на околната среда (ЗООС)

2. Описание на основните процеси, капацитет, обща използвана площ; необходимост от други свързани с основния предмет спомагателни или поддържащи дейности, в т.ч. ползване на съществуваща или необходимост от изграждане на нова техническа инфраструктура (пътища/улици, газопровод, електропроводи и др.); предвидени изкопни работи, предполагаема дълбочина на изкопите, ползване на взрив:

Рибовъдната ферма ще осъществява рибопроизводството си в язовир „Мъдрец“, разположен в поземлен имот с идентификатор 49535.141.528 и поземлен имот с с индентификатор 49535.141.527 в землището на с. Мъдрец , общ. Гълъбово с площ 389 дка. До рибовъдната ферма има изградена пътна инфраструктура. В тази водна площ ще се отглеждат свободно, по полуинтензивна технология основно двулетен шаран в поликултура с растителноядни видове риби – бял амур, бял и пъстър толстолоб и някои хищни представители.

Предвиденото произвеждано количеството риба за консумация в

рибовъдната ферма, за период от една година, е както следва:

- ***шаран – 58 000 кг.***
- ***растителноядни риби – 23 000 кг.***
- ***хищни видове риба – 5 000 кг.***
- ***плевелни видове – 1 000 кг.***

Производствените параметри на тази технология са следните /планувани параметри/:

<u>Шаран:</u>

- ***гъстота на посадка – 100 бр./дка***
- ***преживяемост – 90 %***
- ***крайно живо тегло – над 1,5 кг.***

<u>Бял амур, бял и пъстър толстолоб:</u>

- ***гъстота на посадка – 30 бр./дка***
- ***преживяемост – 90 %***
- ***крайно живо тегло – над 2,0 кг.***

<u>Хищни видове риби:</u>

- ***гъстота на посадка – 10 бр./дка***
- ***преживяемост – 90 %***

В рибовъдната ферма „ШИШКОВ 2002" ЕООД, яз. Мъдрец, шаранът за консумация ще се храни с екстудиран фураж със средно съдържание на суров протеин около 22-24 %, хранителен коефициент-2,0. Количеството на изхранвания гранулиран фураж за отглеждането на шарана за консумация е 116 000 кг/ годишно

3. Връзка с други съществуващи и одобрени с устройствен или друг план дейности в обхвата на въздействие на обекта на инвестиционното предложение, необходимост от издаване на съгласувателни/разрешителни документи по реда на специален закон; орган по одобряване/разрешаване на инвестиционното предложение по реда на специален закон:

Инвестиционното намерение на „ШИШКОВ 2002" ЕООД, яз. Мъдрец няма връзка с други съществуващи и одобрени с устройствен или друг план дейности в обхвата на въздействие на обекта на инвестиционното предложение.

4. Местоположение:

(населено място, община, квартал, поземлен имот, като за линейни обекти се посочват засегнатите общини/райони/кметства, географски координати или правоъгълни проекционни UTM координати в 35 зона в БГС2005, собственост, близост до или засягане на елементи на Националната екологична мрежа (НЕМ), обекти, подлежащи на здравна защита, и територии за опазване на обектите на културното наследство, очаквано трансгранично въздействие, схема на нова или промяна на съществуваща

пътна инфраструктура)

Рибовъдната ферма ще осъществява рибопроизводството си в язовир „Мъдрец“, разположен в поземлен имот с идентификатор 49535.141.528 и поземлен имот с с индентификатор 49535.141.527 в землището на с. Мъдрец , общ. Гълъбово с площ 389 дка.

Координати:

42°07'07.6"N 26°05'20.2"E

42°07'12.1"N 26°05'34.5"E

42°06'43.4"N 26°06'03.2"E

42°06'45.3"N 26°05'41.0"E

42°06'55.2"N 26°05'23.3"E

ЕКАТЕ 49535

Надморска височина: 147 **м.**

Водоизточник

- типа на водоснабдяване на басейните - **независимо**;
- водоизточник – **валежи и подпочвени води**

Тип на обекта за аквакултури:

- тип на стопанството в зависимост от съоръженията – **басейново,**
- тип на стопанството в зависимост от температурния режим – **топлооводно**;
- тип на стопанството в зависимост от производствения цикъл **–непълносистемно**;
- тип на стопанството в зависимост от интензивността на производството – **полуинтензивно**.

Описание и технически параметри на съоръженията:

- броят на басейните – **1 бр.**
- материалът, от който са изградени - **земнонасипни**;
- размери на басейните – **площ 389 дка**

5. Природни ресурси, предвидени за използване по време на строителството и експлоатацията:

(включително предвидено водовземане за питейни, промишлени и други нужди - чрез обществено водоснабдяване (ВиК или друга мрежа) и/или водовземане или ползване на повърхностни води и/или подземни води, необходими количества, съществуващи съоръжения или необходимост от изграждане на нови)

По време на експлоатацията на рибовъдна ферма „ШИШКОВ 2002" ЕООД, яз. Мъдрец не е предвидено водовземане за питейни, промишлени и други нужди - чрез обществено водоснабдяване (ВиК или друга мрежа) и/или водовземане или ползване на повърхностни води и/или подземни води.

6. Очаквани вещества, които ще бъдат емитирани от дейността, в т.ч. приоритетни и/или опасни, при които се осъществява или е възможен контакт с води:

По време на експлоатацията на рибовъдна ферма „ШИШКОВ 2002" ЕООД, яз. Мъдрец, не се очаква да се генерират вещества, които ще бъдат емитирани от дейността, в т.ч. приоритетни и/или опасни, при които се осъществява или е възможен контакт с води, които ще бъдат емитирани от дейността.

7. Очаквани общи емисии на вредни вещества във въздуха по замърсители:

По време на експлоатацията на рибовъдна ферма „ШИШКОВ 2002" ЕООД, яз. Мъдрец, не се очакват общи емисии на вредни вещества във въздуха.

8. Отпадъци, които се очаква да се генерират, и предвиждания за тяхното третиране:

Не се предвиждат/очакват.

9. Отпадъчни води:

(очаквано количество и вид на формираните отпадъчни води по потоци (битови, промишлени и др.), сезонност, предвидени начини за третирането им (пречиствателна станция/съоръжение и др.), отвеждане и заустване в канализационна система/повърхностен воден обект/водоплътна изгребна яма и др.)

Не се предвиждат/очакват.

10. Опасни химични вещества, които се очаква да бъдат налични на площадката на предприятието/съоръжението:

(в случаите по чл. 99б ЗООС се представя информация за вида и количеството на опасните вещества, които ще са налични в предприятието/съоръжението съгласно приложение № 1 към Наредбата за предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях)

Не се предвиждат/очакват.

I. Моля да ни информирате за необходимите действия, които трябва да предприемем, по реда на глава шеста ЗООС.

Моля, на основание чл. 93, ал. 9, т. 1 ЗООС да се проведе задължителна ОВОС, без да се

извършва преценка.

II. Друга информация *(не е задължително за попълване)*

Моля да бъде допуснато извършването само на ОВОС (в случаите по чл. 91, ал. 2 ЗООС, когато за инвестиционно предложение, включено в приложение № 1 или в приложение № 2 към ЗООС, се изисква и изготвянето на самостоятелен план или програма по чл. 85, ал. 1 и 2 ЗООС) поради следните основания (мотиви):

.....

.....

Прилагам:

1. Документи, доказващи обявяване на инвестиционното предложение на интернет страницата на възложителя, ако има такава, и чрез средствата за масово осведомяване или по друг подходящ начин съгласно изискванията на чл. 95, ал. 1 от ЗООС.

2. Документи, удостоверяващи по реда на специален закон, нормативен или административен акт права за иницииране или кандидатстване за одобряване на инвестиционно предложение.

3. Други документи по преценка на уведомителя:

3.1. допълнителна информация/документация, поясняваща инвестиционното предложение;

3.2. картен материал, схема, снимков материал, актуална скица на имота и др. в подходящ мащаб.

4. Електронен носител – 1. бр.

5. Желая писмото за определяне на необходимите действия да бъде издадено в електронна форма и изпратено на посочения адрес на електронна поща.

6. Желая да получавам електронна кореспонденция във връзка с предоставяната услуга на посочения от мен адрес на електронна поща.

7. Желая писмото за определяне на необходимите действия да бъде получено чрез лицензиран пощенски оператор.

Уведомител: .....

Дата: 20.07.2026 г.

Управител на „ШИШКОВ 2002" ЕООД

Янис Илиев

Община Гълъбово
Област Стара Загора

ДОГОВОР ЗА КОНЦЕСИЯ ЗА СТРОИТЕЛСТВО № 18

Днес, 15.11.2024 год. в град Гълъбово, между страните:

1. **ОБЩИНА ГЪЛЪБОВО,** притежаваща БУЛСТАТ 000817696, със адрес гр. Гълъбово, бул. Република № 48, представлявано от инж. ПЛАМЕН ГАНЧЕВ БАРАКОВ – Зам. Кмет, действащ като Кмет, съгласно Заповед № 826/28.10.2024 г. и Светослав Савов – Гл. счетоводител, наричана по-долу за краткост **КОНЦЕДЕНТ,** от една страна и

2. „ШИКОВ 2002" ЕООД, с ЕИК207897227, със седалище и адрес на управление: с. Искрица, общ. Гълъбово, представлявано от Янис Илиев Илиев, наричано за краткост по нататък **КОНЦЕСИОНЕР,** съгласно влязло в сила Решение № 6/22.10.2024 г. за определяне на концесионер, от друга страна, се сключи настоящият договор за следното:

I. ЦЕЛ И ОБЕКТ НА ДОГОВОРА

Чл.1. С настоящия договор страните уреждат отношенията помежду си, относно възлагане на концесия за строителство, експлоатация и поддържане на обект – язовир, разположен в поземлен имот с идентификатор 49535.141.528 и поземлен имот с идентификатор 49535.141.527 в землището на село Мъдрец, община Гълъбово, с площ 389 дка, при граници на имотите, съвпадащи с границите по скиците:

- поземлен имот №№ 49535.141.528 – граничи с имоти №№ 49535.138.507, 49535.141.527, 49535.141.526, 49535.141.524, 49535.141.525, 49535.141.522, 49535.141.545, 49535.141.523, 49535.111.548, 49535.111.547, 49535.111.552, 49535.112.5, 49535.112.544, 49535.112.543, 49535.112.507, 49535.112.546 и 49535.139.1;
- поземлен имот №№ 49535.141.527 – граничи с имоти №№ 49535.141.8, 49535.141.7, 49535.141.6, 49535.141.509, 49535.141.5, 49535.226.1, 49535.141.4, 49535.150.531, 49535.141.3, 49535.226.2, 49535.150.530, 49535.150.529, 49535.153.538, 49535.141.526, 49535.141.2, 49535.141.528, 49535.140.5, 49535.140.530, 49535.139.1, 49535.140.2, 49535.139.2, 49535.139.3, 49535.139.4, 49535.139.5, 49535.139.6 и 49535.140.529.

Чл.2. С настоящия договор страните уреждат отношенията помежду си, свързани с осъществяване на концесията по чл. 1.

II. ПРЕДМЕТ НА ДОГОВОРА

Чл. 3. (1) С този договор концедентът предоставя на концесионера, а концесионерът приема да упражнява право на експлоатация върху описания по-горе обект - публична общинска собственост, като КОНЦЕСИОНЕРЪТ се задължава на свой риск да го стопанисва, управлява и поддържа, като:

- извършва техническа експлоатация, текущо поддържане и ремонт на язовира и свързаните с него съоръжения;
- извършва стопански дейности, които не променят предназначението на обекта и неговите функции като елемент от системата на хидромелиоративните съоръжения в района, не увреждат неговите елементи, не са свързани с опасности за околната среда, човешкото здраве и имуществото на други лица и не са забранени от действащото законодателство –

рибовъдство, напояване, индивидуален и спортен риболов, туристическа, почивна и спортна дейност.

(2) Обектът на концесия се предоставя на КОНЦЕСИОНЕРА във вида, в който се намира в момента на подписването на този договор, което се установява с предавателно - приемателен протокол.

Чл.4. **(1)** Основният предмет на концесията включва стопанисване, техническа експлоатация, текущо поддържане и ремонт на язовира и свързаните с него съоръжения в технически изправно състояние, осъществяване на безопасната им експлоатация със собствени средства и на свой риск. При осъществяване на концесионната дейност концесионерът се задължава при констатиране на техническа неизправност на стената и/или съоръженията към нея, както и на отделни части или елементи от стената и съоръженията на язовира, да извършва ремонтно-възстановителни работи, до възстановяване на съоръженията в изправно състояние;

(2) Чрез ползване на обекта на концесия, концесионерът извършва стопански дейности, които не променят предназначението на обекта и неговите функции като елемент от системата на хидромелиоративните съоръжения в региона, не увреждат неговите елементи, не са свързани с опасности за околната среда, човешкото здраве и имуществото на други лица и не са забранени от действащото законодателство - рибовъдство, напояване, индивидуален и спортен риболов, туристическа, почивна и спортна дейност.

(3) Концесионерът има правата да експлоатира тези стопански дейности, само при условие, че поема ангажимента да извършва текущо и ежегодно техническо поддържане на язовира и гарантира неговата безопасност.

Чл.5. При техническата поддръжка и експлоатацията на водоема, концесионерът:

(1) Има право с договор за подизпълнение да възлага на посочено в заявлението или на избрано след сключване на концесионния договор лице изпълнението на конкретно определени дейности по предмета на концесията.

(2) Договор за подизпълнение може да се сключи само с лице, за което не е налице основание за изключване и което отговаря на приложимите условия за участие.

(3) Концесионерът може да сключва договори за подизпълнение за дела от концесията и за видовете дейности от нейния предмет, които е посочил в заявлението към офертата си.

Чл.6. **(1)** Концедентът гарантира изключителното право на концесионера да осъществява предмета по чл. 4 от договора за концесия за срока на договора, в съответствие с условията и сроковете, предвидени в настоящия договор.

(2) Концедентът няма право да сключва договори с трети лица или да извършва или да пропусне да извърши действие, което засяга неблагоприятно изключителните права на концесионера, предоставени по силата на този договор.

III. ОБХВАТ НА КОНЦЕСИЯТА

Чл.7. **(1)** Концесията включва осъществяване на правото на експлоатация върху описания по-горе имот за срока на концесията, както и изпълнението и осъществяването на всякакви други задължения от страна на концесионера, предвидени в настоящия договор и нормативните изисквания.

(2) Обхватът на концесията включва осъществяването и изпълнението от страна на концесионера на концесионни и съпътстващи права, оперирането, стопанисването, поддръжката и техническата експлоатация на обекта на концесията.

(3) Концесионерът ще изпълнява задълженията си за своя сметка и на свой риск.

IV. СРОК НА ДОГОВОРА

Чл.8. (1) Настоящият договор влиза в сила от датата на подписването му и се сключва за срок от 25 (двадесет и пет) години.

V. РАЗМЕР, СРОКОВЕ И РЕД ЗА ЗАПЛАЩАНЕ НА КОНЦЕСИОННО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ

Чл.9. (1) Срещу предоставените от страна на концедента концесионни и съпътстващи права, концесионерът дължи заплащане на еднократно концесионно възнаграждение и годишно концесионно възнаграждение;

(2) КОНЦЕДЕНТЪТ предоставя на КОНЦЕСИОНЕРА обекта, предмет на настоящия договор срещу годишно концесионно възнаграждение в размер на **5 500,00 лева (пет хиляди и петстотин лева) лв. без ДДС или 6 600,00 лева (шест хиляди и шестстотин лева) лв. с включено ДДС.**

(3) Годишното концесионно възнаграждение се заплаща от концесионера по банкова сметка на Община Гълъбово, както следва:

- В 3 месечен срок, считано от датата на подписване на договора за концесия
- За всяка следваща година от срока на концесията годишното концесионно възнаграждение се заплаща до 31.01. на съответната година.

Чл.10. Годишното концесионно възнаграждение се заплаща по банков път по сметката на Концедента - Община Гълъбово, както следва:

IBAN: **BG16SOMB91308438008244**
BIC код: **SOMBBGSF**
код за вид плащане: **44 57 00**

Чл.11. (1) Корекция на концесионното възнаграждение се извършва в тримесечен срок след края на всеки период от 2 години (или в тримесечен срок след период, в който ръста на цените е повече от 15 %)с индекса на цените и инфлацията на Националния статистически институт през изминалия период..

(2) При забава в плащането на концесиониото възнаграждение, концесионерът дължи лихва в размер на законната лихва изчислена върху размера на забавената вноска.

VI. УСЛОВИЯ, РЕД И СРОКОВЕ ЗА ПРЕДАВАНЕ НА ОБЕКТА НА КОНЦЕСИЯТА В НАЧАЛОТО И В КРАЯ НА КОНЦЕСИЯТА.

Чл.12. Приемането и предаването се извършва в 7 (седем) дневен срок от влизане в сила на концесионния договор. За приемането и предаването на обекта, предмет на концесията се съставя приемателно-предавателен протокол, подписан от страните по договора.

Чл.13. (1) При прекратяване на договора за концесия концесионерът преустановява упражняването на правото на експлоатация и предава обекта на концесия на концедента в експлоатационна годност в 30-дневен срок от датата на прекратяването. Концесионерът извършва всички необходими действия за изпълнение на задължението си по настоящата клауза, като предава обекта, освободен от всякакви обезпечения и в експлоатационна годност.

(2) Когато изпълнението на задължението по ал. 1 не може да бъде извършено към датата на прекратяване на договора по причина, независеща от концесионера, същият полага грижата на добър стопанин, за да го изпълни в най-краткия възможен срок, като държи обекта на концесията от името на концедента и изпълнява задълженията си по договора за концесия. Рискът в този период се носи от концедента.

VII. УСЛОВИЯ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА КОНЦЕСИЯТА

Чл.14. (1) Концесионерът управлява и поддържа обекта на концесия в експлоатационна годност за срока на концесията.

(2) Концесионерът изпълнява дейностите, в съответствие с инвестиционна програма, която е неразделна част от концесионния договор. До 31.03. на всяка календарна година

Концесионерът подава декларация за изпълнението на следните текущи ежегодни мероприятия:

- При наличие на слягания, коловози, прокопавания и други нарушения по короната на стената незабавно да се възстановява плътността и равнинността и;
  - Изготвяне и актуализиране на авариен план;
  - Да се организира и поддържа нормалното функциониране на авариен склад с необходимите инструменти и материали, съгласно изискванията на компетентните органи;
  - Да се почиства от растителност и да се възстановява нормалния профил на сухия и мокрия откос на стената;
  - Да се поддържа нормалната кота на преливния ръб;
  - Да се поддържа в добро техническо състояние основния изпускател;
  - Да се поддържа нормалния профил и да се почистват от дървета и храсти стената, канала след крана на основния изпускател, преливния ръб и преливния канал;
  - Да се поддържа проводимостта на отводния канал в съответствие с параметрите на преливните съоръжения на разстояние 500 м. от язовирната стена.

(2) За срок от 2 години след влизане в сила на договора за концесия, концесионерът се задължава да извърши еднократно описаните в инвестиционната програма към настоящият договор дейности. В едномесечен срок след извършване на предвидените дейности, концесионерът следва да отчете с доклад до Концедента изпълнението.

(3) Концесията се осъществява при условията на Закона за концесиите и в съответствие с действащите нормативни актове и установените с тях технически и технологични изисквания, както и на изискванията, определени от компетентните държавни органи, свързани с националната сигурност и отбраната на страната, опазването на околната среда, човешкото здраве, защитените територии, зони и обекти и на обществения ред, регулиращи дейностите по експлоатация на обекта на концесия.

Чл.15. (1) При изпълнение на концесионния договор всички индивидуални административни актове, свързани с изпълнение на дейностите по концесията, се издават на името на концесионера и по негово искане.

(2) Разходите, таксите и други подобни за кандидатстване, издаване и получаване, запазване, респ. продължаване на действието на приложимите индивидуални административни актове са за сметка на концесионера.

Чл.16. Концедентът запазва правото на собственост, както и всички други права, които изрично не са предоставени на Концесионера върху обекта на концесия.

Чл.17. (1) Концедентът става собственик на всички приращения, изградени върху територията на обекта на концесията от момента на възникването им.

Чл.18. (1) Концесионерът няма право:

а/ да продава, прехвърля, възлага или по друг начин да се разпорежда с обекта на концесията, или части от него;

б/ да учредява обезпечение върху обекта на концесията, независимо дали изграждането му е довършено или не;

в/ да сключва договори, съгласно които обектът на концесията се предоставя на трети лица под наем, под аренда или да го внася в дружества с трети лица;

г/ да извършва нито лично, нито чрез трети лица, действие или бездействие, в резултат на което правото на собственост на концедента върху обекта на концесията или част от него се прекратява, или се обявява за недействително, или се унищожава с обратна сила.

(2) Концесионерът няма право:

а/ да изменя основния предмет на концесията;

б/ да променя по какъвто и да е начин предназначението на обекта на концесията.

(3) Всяко нарушение на ал. 1 и 2 е неизпълнение на договора за концесия и дава право на концедента едностранно да прекрати този договор без предизвестие, освен ако нарушението

е последица от промяна в закона.

(4) Обектът на концесията да не се обременява с вещни тежести за периода на концесия.

Чл.19. КОНЦЕДЕНТЪТ не носи отговорност пред трети лица и пред концесионера за щетите, произлезли вследствие на изпълнението на този договор.

Чл.20. (1) Страните не отговарят за изпълнение на задълженията си при настъпването на форсмажорно събитие. Срокът за изпълнение на задължението се продължава съобразно с периода, през който изпълнението е било спряно от форсмажорното събитие. Клаузата не засяга права или задължения на страните, които е трябвало да възникнат или да бъдат изпълнени преди настъпването на форсмажорното събитие.

(2) Страна, която е засегната от форсмажорно събитие, трябва в най-кратък срок, след като бъде установено форсмажорното събитие, да уведоми другата страна и да й представи доказателство за появата, естеството и размера на форсмажорното събитие и оценка на неговите вероятни последици и продължителност. Засегнатата страна периодично дава последващи известия за начина, по който и степента, в която е спряно изпълнението на задълженията й.

(3) Концедентът и концесионерът не носят отговорност към другата страна по отношение на вреди, които последната е претърпяла като последица от форсмажорно събитие.

(4) През времето, когато изпълнението на задълженията на страна е възпрепятствано от форсмажорно събитие, за което е дадено известие в съответствие с ал. 2 и до спирането на действието на форсмажорното събитие:

а/ страните предприемат всички необходими действия, за да избегнат или смекчат въздействието на форсмажорното събитие и доколкото е възможно да продължат да изпълняват задълженията си по договора за концесия, които не са възпрепятствани от форсмажорното събитие;

б/ страните се консултират помежду си в най-краткия възможен срок, относно влиянието на форсмажорното събитие, относно необходимостта от изменение на някои от условията на договора за концесия, като се отчитат неблагоприятните ефекти, резултат от форсмажорното събитие и възможността на концесионера да избегне или сведе до минимум неблагоприятното въздействие на форсмажорното събитие;

(5) Страните възстановяват изпълнението на този договор за концесия веднага щом е практически възможно след приключване на форсмажорното събитие.

(6) При наличието на форсмажорни обстоятелства концесионерът е длъжен да допусне и да търпи компетентните държавни органи, посочени от концедента, да ползват съответния обект, без да има право на обезщетение или компенсация за това.

VIII. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ МЕЖДУ КОНЦЕСИОНЕРА И КОНЦЕДЕНТА

Чл.21. Оперативният риск, свързан с: а/ колебанията на пазара относно търсенето и/или предлагането на стоки и/или услуги, свързани с обекта на концесия, и/или/;

б/ с възникване на неблагоприятни условия за рибовъдство, грешки в производствените процеси и/или затруднения при пазарната реализация на услугите, се поема от концесионера.

Чл.22. Рискът, свързан с пълното или частично погиване на обекта на концесията в резултат на кризи, природни бедствия или замърсяване на околната среда, се носи от концедента, като сумата от изплатената застраховка по чл. 27, ал. 20 от договора, се изплаща на него.

Чл.23. Рискът, свързан с промени в действащото законодателството, регламентиращо извършваните в обекта на концесия дейности, се поема от концесионера.

Чл.24. Рисковете, свързани с необичайно тежки климатични условия, които могат да доведат до концентрация на големи водни обеми и да създадат опасност от неконтролирано преливане на язовира и поражения на свързани с него съоръжения и обекти,

неконтролирано преливане на язовира и поражения на свързани с него съоръжения и обекти, се поема от концесионера.

Чл.25. Рисковете, свързани с евентуални претенции към собствеността на обекта (в т.ч. по реда на Закона за сдружения за напояване), които при сключване на договора не са установени, биха довели до прекратяване на договора (макар и с доста продължителен срок за ликвидиране на дейностите и обектите по концесията), се поемат солидарно от страните по договора.

IX. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СТРАНИТЕ ПО ДОГОВОРА

Основни права и задължения на концесионера:

Чл.26. Правата и задълженията по договора за концесия не могат да се прехвърлят на трети лица. Прехвърлянето на правата и задълженията по този договор е основание за едностранно прекратяване на договора от страна на КОНЦЕДЕНТА, без да се дължи предизвестие и каквото и да обезщетение на КОНЦЕСИОНЕРА и/или което и да е трето лице.

Чл.27. Права на концесионера

Концесионерът има право:

(1) Да ползва язовира, като осъществява в него дейностите, регламентирани в концесионната документация, както и всички други дейности, които не противоречат на условията на концесионния договор и не са забранени от действащото законодателство. Да организира и извършва всички дейности в съответствие с изискванията на действащото законодателство.

(2) Да ползва съоръженията на язовира и изградената инфраструктура;

(3) Да ползва добросъвестно съоръженията на язовира и изградената инфраструктура, като не допуска действия, които могат да доведат до икономическа неизгодност на бъдещата му експлоатация, както и да не променя по какъвто и да било начин предназначението на обекта;

(4) Да получава и ползва плодовете, приращенията и подобренията на вещите, свързани с обекта на концесия за срока на договора;

(5) Да ползва за срока на договора цялата налична документация, свързана с концесията;

(6) Да получи обезщетение за направените подобрения и инвестиции в обекта на концесия при предсрочно прекратяване на договора едностранно от страна на концедента, без виновност на концесионера;

(7) Да уведомява концедента за случаите на нарушение на правата, предоставени му с договора за концесия;

Чл.28. Задължения на концесионера

Концесинерът е длъжен:

(1) Да използва обекта добросъвестно, съгласно неговото предназначение и дейностите, за които е предоставена концесията, като не допуска действия, които могат да доведат до икономическа неизгодност на бъдещата му експлоатация, както и да не променя по какъвто и да било начин предназначението на обекта;

(2) Да не извършва и да не допуска извършването на незаконно строителство на концесионната територия;

(3) Да съгласува предварително с концедента извършването на строителство и подобрения на концесионната територия.

(4) Да изпълни проектите, предвидени в инвестиционното предложение, по начина и в сроковете, договорени с концедента.

(5)Да предаде язовира и свързаните с него технологични и инфраструктурни съоръжения на собственика, при изтичане срока на концесията, в техническо и функционално състояние, отговарящо на срока за съществуването му и гарантиращо нормалната и безопасна експлоатация на водоема;

срокове, договорени между страните и определени с концесионния договор;

(7)Да не прехвърля правата и задълженията си по концесионния договор на трети лица, освен ако това не е уговорено с концедента;

(8)Да спазва изискванията и да изпълнява изцяло всички задължения, произтичащи от Закона за водите, Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасна експлоатация на язвирните стени и на съоръженията към тях, както и на контрол за техническото им състояние, Закона за защитените територии, Наредбата за ползването на повърхностните води, и да съобразява дейността си с действащото законодателство;

(9) Да изпълнява изцяло, на свой риск и за своя сметка, всички задължения на собственика по експлоатацията, поддържането, ремонта и ползването на язовира, хидротехническите и инфраструктурните съоръжения, регламентирани в Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние - ДВ, бр. 9 от 31.01.2020 г., Закона за водите и други действащи нормативни актове, и да съобразява текущо дейността си с действащото законодателство;

(10) Да отговаря на изискванията за оператор на язовирна стена, съгласно пар. 1, ал. 1, т. 95 от Допълнителните разпоредби на Закона за водите, или да разполага с лице за извършване на дейностите, предвидени в чл. 138в от Закона за водите, отговарящо на изискванията за оператор на язовирна стена, за целия срок на концесията;

(11) Да набира целево средства за ремонт на язовира, обслужващите го съоръжения и инфраструктура, в размера, посочен във Финансово-икономическия анализ, за изразходването на които да предоставя отчет на концедента;

(12) Средствата по ал. 11 могат да се изразходват изцяло през годината, в която са отчислени

или

част от тях да се изразходват авансово за реализацията на по-мащабни работи и/или съоръжения, след което да се добавят към текущите разходи за поддръжка и ремонт през следващите три години

или

част от тях да се оставят за изразходване през следващите три години за реализацията на по-мащабни работи и/или съоръжения, при което се приспаднат от общите разходи за поддръжка и ремонт през годината, в рамките на която са изразходвани;

(13) Средствата по ал. 11 се актуализират по договаряне между страните с отчитане на ръста на цените на ремонтните работи и увеличаването на броя и стойността на активите, ангажирани в дейностите по концесията;

(14) До 31.03. на всяка календарна година да подава декларация за изпълнението на следните текущи ежегодни мероприятия:

- При наличие на слягания, коловози, прокопавания и други нарушения по короната на стената незабавно да се възстановява плътността и равнинността и;
- Изготвяне и актуализиране на авариен план;
- Да се организира и поддържа нормалното функциониране на авариен склад с необходимите инструменти и материали, съгласно изискванията на компетентните органи;
- Да се почиства от растителност и да се възстановява нормалния профил на сухия и мокрия откос на стената;
- Да се поддържа нормалната кота на преливния ръб;
- Да се поддържа в добро техническо състояние основния изпускател;
- Да се поддържа нормалния профил и да се почистват от дървета и храсти стената, канала след крана на основния изпускател, преливния ръб и преливния канал;
- Да се поддържа проводимостта на отводния канал в съответствие с параметрите на преливните съоръжения на разстояние 500 м. от язовирната стена.
- Да се поддържа нормалния профил и да се почистват от дървета и храсти стената, канала след крана на основния изпускател, преливния ръб и преливния канал;
- Да се поддържа проводимостта на отводния канал в съответствие с параметрите на

преливните съоръжения;

(15)С декларацията по ал. 14 се отчитат и изразходваните през предходната година средства за ремонт по ал. 11;

(16) Да предостави, по указание на концедента, места за общо ползване на водите и да осигури ползване на вода за напояване, по начин и в обем, съответстващ на изискванията на действащото законодателство и текущо договарян между страните, който не възпрепятствува основната дейност по концесията в обема, предвиден във Финансово-икономическия анализ;

(17) Да допуска по всяко време представители на компетентните контролни органи и представителите на концедента, както и да предоставя документацията, уточнена в договора;

(18) Да спазва всички предписания на Община Гълъбово и специализираните органи с цел безопасна експлоатация на обекта;

(19) Да изпълнява за своя сметка предписанията от различни държавни и други компетентни органи, относно безопасната експлоатация на язовира и свързаните с него съоръжения и недопускане на аварийни ситуации;

(20) Да участва със свои специалисти в съвместни комисии с длъжностни лица от общинска администрация и други компетентни органи, отговарящи за този вид дейност, в огледи и при съставяне на констативни протоколи за качеството на извършваната от него дейност;

(21) При форсмажорни обстоятелства да предоставя ресурси и съдействие, по ред текущо уточняван между страните;

(22) Да запази и поддържа екологичната биосреда в язовира, с оглед комплексно използване на водите;

(23) Да предприеме необходимите действия по реда на екологичното законодателство, в случай че някоя от предвидените за изпълнение дейности, предмет на концесията, представлява инвестиционно предложение, попадащо в обхвата на глава Шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и може да бъде разрешено само след одобряване, съгласно изискванията на ЗООС;

(24) При необходимост да представи оценка за въздействие върху околната среда, съгласно изискванията на действащото законодателство;

(25) Да застрахова за своя сметка обекта на концесията, в т.ч. за всички възможни щети и неблагоприятни последици от неговата експлоатация, техническо поддържане и ремонт;

(26) Да заплаща всички дължими държавни такси и всички данъци и такси по ЗМДТ, свързани с експлоатацията на обекта;

(27) Да спазва изискванията, свързани с националната сигурност и отбраната на страната, с опазването на околната среда, на човешкото здраве, на защитените територии, зони и обекти и на обществения ред: при упражняване на правата по концесията, както и на съпътстващите права, концесионерът е длъжен да спазва всички изисквания относно опазване на човешкото здраве, водностопанските съоръжения, околната среда, защитените територии и обекти, националната сигурност, отбраната на страната и опазването на обществения ред, съгласно наредбите на Общински съвет – Гълъбово и действащото законодателство;

(28) да уведомява незабавно концедента за нововъзникнали обстоятелства, създаващи опасност за националната сигурност, отбраната и обществения ред;

(29) Да изготви авариен план на язовира, в съответствие с изискванията на чл. 138а, ал. 1 и 2 от Закона за водите и приложение № 2 към чл. 57, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние (Обн. ДВ, бр. 9 от 31 януари 2020 г.);

(30) Да съгласува аварийния план по предходната подточка с концедента и със собствениците на каскадно разположените хидротехнически съоръжения по поречието на реката, както и със собствениците на други съоръжения, свързани с язовирите, в тримесечен срок от подписването на концесионния договор;

(31) Незабавно да предприема мерки по изпълнение на всички предписания по

техническото състояние и експлоатацията на язовирната стена и съоръженията към нея, дадени от компетентните органи;

(32) Да изпълнява задълженията по чл.35, ал.3 от ЗЗБ;

(33) Да изпълнява задълженията по чл.142 от ЗВ;

(34) да изпълнява всички изисквания на компетентните органи, свързани с националната сигурност, отбраната на страната и опазването на обществения ред;

Права и задължения на Концедента

Чл. 29 Права на Концедента

Концедентът има право:

(1) Да получава концесионните възнаграждения в срокове и по условия, описани в договора;

(2) На собственост върху язовира, инфраструктурата и други активи, описани в договора:

(3) Да изисква изпълнение на задълженията на концесионера за извършване на инвестиционни дейности, съгласно инвестиционното му предложение посочено в обвързващото предложение и да контролира изпълнението на задълженията на концесионера по договора, включително и чрез право на достъп до обекта и получаване на информация и документи;

(4) Да прекрати едностранно договора при неизпълнение на задълженията на концесионера;

(5) Да развали договора, по реда и при условията, предвидени в пар. 3 на Преходните и заключителните разпоредби на Закона за сдружения за напояване;

(6) Да съхранява екземпляри от всички документи, във връзка с осъществяването на концесият;

(7) Да получава ежегодно в срока по чл. 28, ал.14, информация от концесионера за извършваните през годината дейности и мероприятия описани в чл. 28, ал. 11 от настоящия договор;

(8) Право на собственост на приращения върху язовира, инфраструктурата и други активи, описани в договора, след изтичане срока на договора или след неговото предсрочно прекратяване;

(9) При настъпване на форсмажорни обстоятелства да уведоми концесионера за временното използване на обекта на концесията от компетентните органи;

(10) Правата на концедента включват всички описани в договора задължения на концесионера.

Чл. 30 Задължения на Концедента

Концедентът е длъжен да:

(1) Да оказва съдействие при осъществяване на концесията, ако действията на концесионера са съобразени с договорните условия;

(2) Да осигурява на концесионера постоянен и неограничен достъп до всички части от язовира и свързаните с него технологични и инфраструктурни съоръжения (в т.ч. разположени в други общински имоти) за осъществяване на дейностите, свързани с нормалната техническа експлоатация, поддържане и ремонт, задълженията по концесионния договор и действащото законодателство;

(3) Да не пречи на концесионера да изпълнява задълженията си по договор, освен в случаите, регламентирани в действащото законодателство или при форсмажорни обстоятелства;

(4) Да предаде на концесионера обекта на концесия в състояние и по ред, определени с концесионния договор. Приемането и предаването се извършва в 7 (седем) дневен срок от датата на влизане в сила на договора за концесията. За приемането и предаването на обекта, предмет на концесията, се съставя приемателно-предавателен протокол, подписан от страните:

(5) Да прекрати договора, по реда и при условията, предвидени в пар. 3 на Преходните и

заключителните разпоредби на Закона за сдружения за напояване;

(6) Да упражнява контрол по изпълнението на задълженията на концесионера по концесионния договор.

X. ВИД, РАЗМЕР, СРОКОВЕ И НАЧИНИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ГАРАНЦИИ И ОБЕЗПЕЧЕНИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА ПО ДОГОВОРА

Чл.31.(1) Парична гаранция за изпълнение на концесионния договор в размер на 5400 /пет хиляди и четиристотин/ лева без ДДС, която се определя от концесионера при условията на документацията за участие;

(2) В случай на неспазване на сроковете за заплащане на годишното концесионно възнаграждение, дължимото от концесионера плащане се прихваща от концедента от гаранцията, като в тези случаи концесионерът дължи довнасяне или внасяне на нова гаранция в едномесечен срок от уведомяването му;

(3) От паричната гаранция концедентът има право да прихване начислените и дължими законови лихви за забава в плащанията;

(4) При прекратяване на концесионния договор от страна на концедента, без вина на концесионера, гаранцията се възстановява на концесионера;

(5) При прекратяване на концесионния договор от страна на концедента, по вина на концесионера, гаранцията остава в полза на концедента;

(6) При прекратяване на концесионния договор едностранно от концесионера, без виновност за страните, гаранцията не се възстановява на концесионера.

(7) При прекратяване на концесионния договор, поради изтичане срока на концесията, гаранцията по ал. 1 се възстановява на концесионера, съобразно срока за предаване на обекта на концесия, който е тридесет дни, считано от датата на прекратяването.

Чл. 32. Концедентът не дължи лихва за времето, през което средствата по Гаранцията за изпълнение са престояли при него законосъобразно.

XI. ОТГОВОРНОСТ ЗА НЕИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА ПО ДОГОВОРА

Чл.33. За неизпълнение по този договор ще се счита пълното неизпълнение или непълно или неточно изпълнение, както на преки разпоредби на този договор, така и на нормативни актове, които регламентират извършването на действия, дейности или услуги, разрешени съгласно този договор или по силата на нормативни актове, регулиращи дейностите, свързани с обекта на концесията.

Чл.34. Привличането на подизпълнители не освобождава концесионера от задълженията му по този договор. Неизпълнението на задълженията по този договор е налице при бездействие или действие, както от страна на концедента, концесионера, така и на подизпълнителя му и/или на третото лице.

Чл.35. При системно неизпълнение на задълженията, след като неизправната страна е била поканена отделно за всяко неизпълнено задължение за доброволно изпълнение, за което е даден разумен и достатъчен срок, изправната страна има право да прекрати договора с едностранно писмено предизвестие от 30 дни.

Чл.36. (1) При забавено изпълнение на задължението за плащане на годишното концесионно възнаграждение по договора за концесия след датата на падежа, концесионерът дължи на концедента годишното концесионно възнаграждение, увеличено с лихва за забава в размер на законната лихва, установена за страната за времето на забавата;

(2) При забавено изпълнение на задължението за плащане на годишното концесионно възнаграждение по договора за концесия повече от 30 (тридесет) дни от датата на падежа, концесионерът дължи на концедента дължимото годишно концесионно възнаграждение, лихвата по ал. 1 за времето на забавата и неустойка в размер на 0.1 % на ден върху стойността на дължимата, но неизплатената част от годишното концесионно възнаграждение за периода, надвишаващ срока на забавата по ал. 1, но не повече от 10%;

(3) При неплащане на две или повече годишни концесионни възнаграждения от страна на концесионера, концедентът има право да прекрати едностранно договора за концесия, съгласно правилата на раздел XIII "ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОРА";

(4) При частично плащане на годишното концесионно възнаграждение, концесионерът дължи лихви и неустойки, изчислени върху размера на неизплатената вноска, съгласно чл. 36, ал. 1 и ал. 2.

Чл.37. В случай на пълно неизпълнение или забавено, неточно и/или непълно изпълнение на всяко друго задължение по договора за концесия от страна на концедента, последният дължи на концесионера обезщетение за действително претърпените вреди и пропуснати ползи. В това число влизат и наложени на концедента санкции, като собственик на язовира, за неизпълнение на задължения на концесионера;

Чл.38. Концедентът има право да удържи всяка дължима по този Договор неустойка чрез задържане на сумата от Гаранцията за изпълнение по чл. 31, ал. 1, Раздел X от договора, като уведоми писмено Концесионера за това.

Чл.39. Плащането на неустойките, уговорени в концесионния договор, не ограничава правото на изправната страна да търси реално изпълнение и/или обезщетение за понесени вреди и пропуснати ползи в по-голям размер, съгласно приложимото право.

XII. УСЛОВИЯ, РЕД И СРОКОВЕ ЗА ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ МЕЖДУ СТРАНИТЕ И ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА

Чл.40. (1) Обменът на информация, както и всички уведомления между Страните, във връзка с изпълнението на концесионния договор, се извършват в писмена форма и могат да се предават лично или чрез препоръчано писмо, по куриер, по факс, електронна поща.

За Концедента:
адрес: гр. Гълъбово, бул. "Република" № 48, тел. за контакт:
041868901
имейл адрес: ntonev1@gmail.com

За Концесионера:
адрес: с. Искрица, общ. Гълъбово
тел. за контакт:
имейл адрес: shikov_2002@abv.bg
Лице за контакт: Янис Илиев Илиев

(2) За дата на уведомлението се счита:

а/ датата на предаването - при лично предаване на уведомлението;

б/ датата на пощенското клеймо на обратната разписка - при изпращане по пощата;

в/ датата на доставка, отбелязана върху куриерската разписка - при изпращане по куриер;

г/ датата на приемането - при изпращане по факс;

д/ датата на доставяне в системата на адресата - при изпращане по електронна поща.

(3) Всяка кореспонденция между Страните ще се счита за валидна, ако е изпратена на посочените по-горе адреси (в т.ч. електронни), чрез посочените по-горе средства за комуникация и на посочените лица за контакт. При промяна на посочените адреси, телефони и други данни за контакт, съответната Страна е длъжна да уведоми другата в писмен вид в срок до 3 (три) дни от настъпване на промяната. При неизпълнение на това задължение всяко уведомление ще се счита за валидно връчено, ако е изпратено на посочените по-горе адреси, чрез което и да било от описаните средства за комуникация и на посочените лица за контакт.

Чл.41. По време на изпълнение на концесионния договор Концедентът, или оторизирани негови органи и представители, може да извършва мониторинг и контрол на изпълнението на задълженията на концесионера.

Чл.42. Концесионерът е длъжен да осигури на органите по чл. 41 от договора безпрепятствен достъп до обекта на концесия и до документацията, подлежаща на проверка, във връзка с дейността му по концесията.

Чл.43.(1) Концедентът осигурява публичност за изпълнението на концесионния договор с изключение на защитената със закон информация, чувствителната информация и информацията, определена като поверителна;

(2) Определено от концедента длъжностно лице ежегодно, в срок до 30 септември, представя в Националния концесионен регистър информация за изпълнението на концесионния договор за предходната година.

XIII. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОРА

Чл.44. Концесионният договор се прекратява с изтичане срока на концесията.

Чл.45.(1) Преди изтичането на срока на концесията концесионният договор се прекратява от концедента без предизвестие, когато са налице доказателства, че към датата на сключване на концесионния договор е било налице основание за изключване и то не е отстранено.

(2) Преди изтичането на срока на концесията концесионният договор се прекратява:

а/ с пълното погиване на обекта на концесията - от датата на погиването;

б/ при смърт на физическото лице или при заличаване на дружеството-концесионер - от датата на смъртта, съответно на заличаването, освен ако не е сключен договор за продължаване на концесионния договор с правоприемника при условията и по реда на Закона за концесиите;

в/ при откриване на производство по несъстоятелност на концесионера - от датата на влизане в сила на съдебното решение;

г/ при съдебно решение за прекратяване на концесионния договор и обявяването му за недействителен - от датата на сключване на концесионния договор;

д/ при прекратяване на дружеството-концесионер с ликвидация - от датата на заличаването му;

е/ при неизпълнение на задълженията на Концесионера по чл. 28, Раздел IX от договора - както е описано в чл. 35 от договора;

ж/ при промяна на съответната нормативна уредба на страната;

з/ в други случаи, уредени в настоящия договор.

Чл.46. Концесионният договор може да бъде прекратен едностранно от концесионера в случай, че концедентът виновно не изпълни задължението си да оказва съдействие срещу фактически действия или претенции на трети лица, които пречат на упражняване на правата по концесията и на съпътстващите права, както и на осъществяване на концесионната дейност.

Чл.47. Договорът за концесия може да се прекрати предсрочно по взаимно съгласие на страните или с тримесечно писмено предизвестие от всяка от страните.

Чл.48. Прекратяването на концесионния договор, отправянето на предложение или приемането на предложение за прекратяване на договора по взаимно съгласие се извършва с решение на концедента- Кмета на Община Гълъбово, след одобрение на Общинския съвет.

XIV. ПОСЛЕДИЦИ ОТ ПРЕКРАТЯВАНЕТО НА КОНЦЕСИОННИЯ ДОГОВОР

Чл.49. (1) Приемането на обекта на концесията от концедента се извършва от назначена от концедента комисия, която с протокол, който се подписва от членовете на комисията и от упълномощен представител на концесионера, приема обекта и описва състоянието на същия.

(2) Срокът за предаване и/или приемане на обекта на концесията е 30 дни от датата на прекратяване на концесионния договор, а в случаите на отказ от продължаване на концесионния договор с правоприемник - от датата на отказа.

(3) Когато концесионерът откаже да предаде обекта на концесия, както и когато към датата на прекратяване на концесионния договор концесионерът е прекратен без

правоприемник или е налице друга невъзможност за предаване на обекта, комисията по ал. 1 съставя констативен протокол за приемане на обекта, с който се констатира състоянието на обекта и се удостоверява отказът или невъзможността за предаването му.

Чл.50. (1) При прекратяване на договора за концесията, концесионерът няма право на обезщетение за направените инвестиции или разходи по експлоатацията на обекта на концесия, които не са възстановени;

(2) При едностранно прекратяване на договора по вина на концесионера или при прекратяване на договора по инициатива на концесионера:

- концесионерът дължи обезщетение включващо концесионното възнаграждение за период от една година след датата на прекратяване на договора, актуализирано по начина, предвиден в чл. 11, ал. 1;

- стойността на годишните разходи за техническа експлоатация, текуща поддръжка и ремонт на обекта и прилежащите му съоръжения – определени в т. VII на разд. Г.2 от финансово-икономическия анализ и актуализирани по начина, предвиден в ал. 11, ал. 1 за периода от началото до датата на прекратяване на концесията.

Чл.51. Не се дължи обезщетение в случаите на предсрочно прекратяване на концесионния договор по причина, за която никоя от страните не отговаря.

Чл.52. Когато концесионния договор бъде обявен за недействителен, всяка от страните трябва да върне на другата страна всичко, което е получила от нея.

XV. ДОПЪЛНИТЕЛНИ УСЛОВИЯ

Чл.53.(1) Концесионният договор може да се изменя само в случаите, определени със Закона за концесиите;

(2) Измененията и допълненията на настоящия договор ще се извършват по взаимно съгласие на страните, изразено в писмена форма, във вид на допълнително споразумение, което става неразделна част от договора;

(3) Когато някоя от страните твърди, че е възникнало основание за изменение на концесионния договор, но не може да бъде постигнато съгласие за изменението на договора, спорът се решава от съда по реда на Гражданския процесуален кодекс.

XVI. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ.

Чл.54.(1) Настоящият договор за концесия, в т.ч. приложенията към него, както и всички произтичащи или свързани с него споразумения, и всички свързани с тях права и задължения, ще бъдат подчинени на и ще се тълкуват съгласно българското право;

(2) За неуредените въпроси по сключването, изпълнението, изменението и прекратяването на договора за концесия се прилагат съответно разпоредбите на Търговския закон и на Закона за задълженията и договорите.

Чл.55.(1) Концесионният договор се сключва на български език;

(2) Приложимият език е задължителен за използване при съставяне на всякакви документи, свързани с изпълнението на договора, в т.ч. уведомления, протоколи, отчети и др., както и при провеждането на работни срещи. Всички разходи за превод, ако бъдат необходими за Концесионера [или негови представители или служители], са за негова сметка.

Чл.56. Всички спорове, породени от този договор или отнасящи се до него, включително споровете, породени или отнасящи се до неговото тълкуване, недействителност, изпълнение, изменение или прекратяване, както и споровете за попълване на празноти в договора или приспособяването му към нововъзникнали обстоятелства, ще се уреждат между страните чрез преговори, по добронамерен и взаимноизгоден начин, а при непостигане на съгласие - спорът ще се отнася за решаване от родово компетентния български съд в района на Окръжен съд – Стара Загора, по реда на Гражданския процесуален кодекс.

Чл.57. Настоящият договор за концесия се състои от 14 (четиринадесет) броя страници и е изготвен и подписан в 5 (пет) еднообразни екземпляра - по един за всяка от страните, един за Националния концесионен регистър, един за Общински съвет Гълъбово и един за

деловодство на Община Гълъбово и влиза в сила, съгласно договореното в чл. 8, ал. 1, Раздел IV от договора.

Приложения:

1.Инвестиционна програма.

2. Предложение и обвързващо предложение на участника в процедурата за определяне на концесионер.

КОНЦЕДЕНТ:
ЗА ОБЩИНА ГЪЛЪБОВО

.....

Инж. [illegible]ЕВ РАКОВ
За Кмет на Община Гълъбово
/Съгл. Заповед № 826/28.10.2024 г./

Гл. счетоводител: .....
/Св. Савов/

Съгласувал: .....
Юрисконсулт /Евг. Вълчева/

КОНЦЕСИОНЕР:

.....
/.....

[redacted]

София 1618, гр.Павлово, ул.Мусала №1
тел.: 02/955 45 40, факс: 02/955 53 33
ADAD@GADASTRE.BG • WWW.GADASTRE.BG

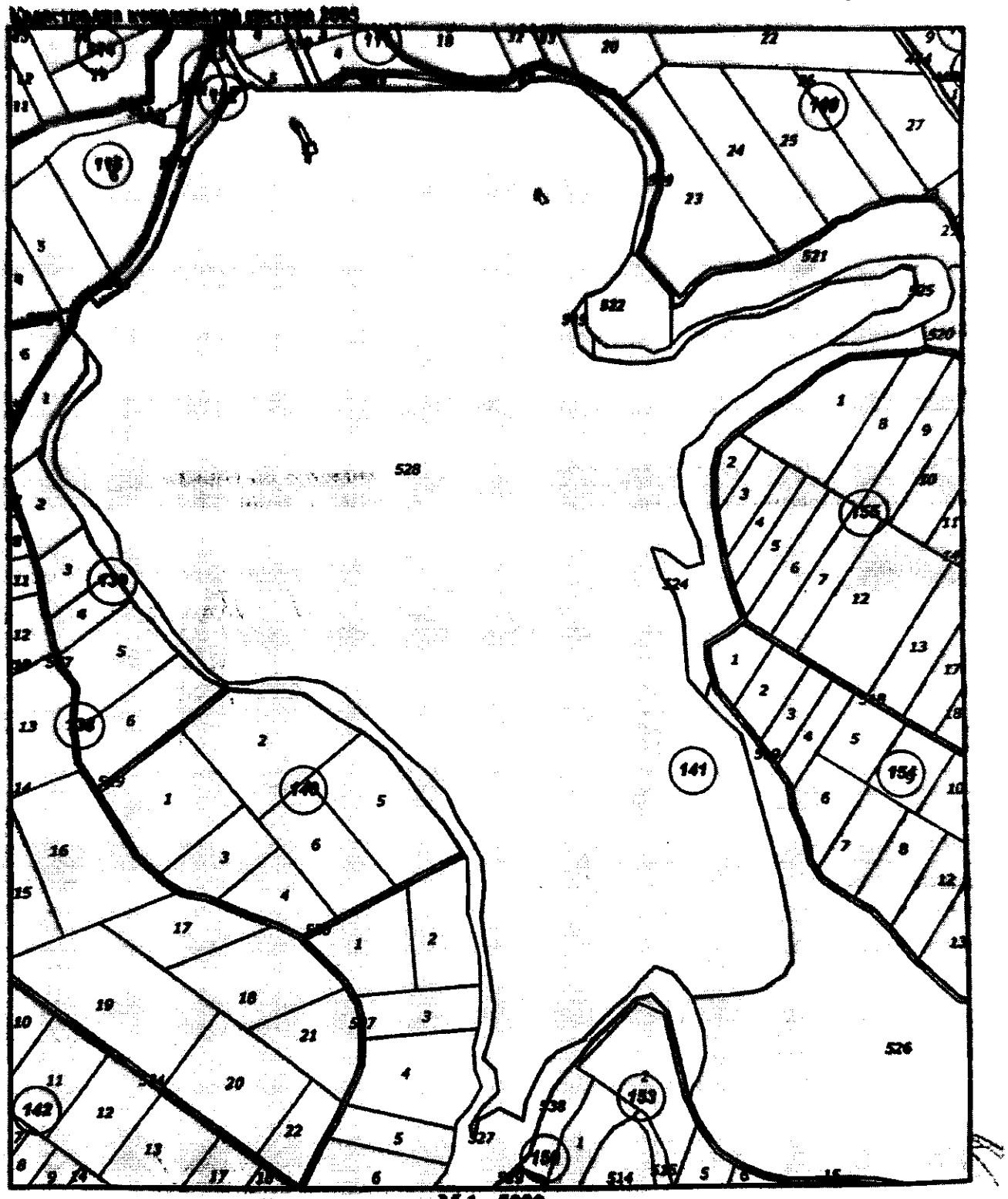

М 1 : 5000

Съседи: 49535.112.507, 49535.141.526, 49535.112.544, 49535.111.547, 49535.141.527, 49535.141.522, 49535.112.543, 49535.112.546, 49535.141.523, 49535.111.548, 49535.139.1,

Скица №15-929411-23.06.2026 г.,

издадена въз основа на

Заявление №01-441588-23.06.2026 г.

Код за достъп: d963d87cd07d

Сканирано с CamScanner

АГЕНЦИЯ ПО ГЕОДЕЗИЯ, КАРТОГРАФИЯ И КАДАСТЪР
София 1618, кв.Павлово, ул.Мусала №1
тел. 02/955 45 40, факс 02/955 53 33
ACAD@CADASTRE.BG • WWW.CADASTRE.BG

49535.141.525, 49535.141.545, 49535.141.524, 49535.138.507, 49535.111.552, 49535.112.5

Собственици по данни от КРНИ:
000817696, ОБЩИНА ГЪЛЪБОВО
Ид. част 1/1 от правото на собственост
Акт за публична общинска собственост № 145, том II, рег. 543, дело 54 от 11.07.2022г., вписан в Служба по вписванията гр.Гълъбово

Носители на вещни и други права по данни от КРНИ:
ДЪРЖАВАТА
Няма данни
НАХОДИЩЕ "ИЗТОЧНОМАРИШКИ ВЪГЛИЩЕН БАСЕЙН"
Акт за изключителна държавна собственост № 1857 от 15.01.2026г., издаден от
МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

Имотът попада в следните зони на ограничение: няма данни

Сгради, които попадат върху имота:
1. Сграда 49535.141.528.1: застроена площ 24 кв.м, брой етажи 1, предназначение: Сграда за водоснабдяване и/или канализация
2. Сграда 49535.141.528.2: застроена площ 121 кв.м, брой етажи 1, предназначение: Сграда за водоснабдяване и/или канализация
3. Сграда 49535.141.528.3: застроена площ 82 кв.м, брой етажи 1, предназначение: Сграда за водоснабдяване и/или канализация
4. Сграда 49535.141.528.4: застроена площ 3 кв.м, брой етажи 1, предназначение: Сграда за битови услуги
5. Сграда 49535.141.528.5: застроена площ 69 кв.м, брой етажи 1, предназначение: Селскостопанска сграда

Скица №15-92941[illegible]-23.06.2026 г.,
издадена въз основа на
Заявление №01-441588-23.06.2026 г.
Код за достъп: d963d87ed07d

Kristina Georgieva Koleva
Digitally signed by Kristina Georgieva Koleva
Date: 2026.06.23 13:04:26 +08'00'

CN=[illegible], Georgi Georgiev
C=BG
O=Geodesy Cartography and Cadastre Agency
B=[illegible]
23.06.2026 12:38:32

Сканирано с CamScanner

АГЕНЦИЯ ПО ГЕОДЕЗИЯ, КАРТОГРАФИЯ И КАДАСТЪР

София 1618, кв.Павлово, ул.Мусала №1
тел.: 02/955 45 40, факс: 02/955 53 33
ACAD@CADASTRE.BG • WWW.CADASTRE.BG

СКИЦА НА ПОЗЕМЛЕН ИМОТ

№15-929411-23.06.2026 г.

Поземлен имот с идентификатор 49535.141.528

По кадастралната карта и кадастралните регистри на с. Мъдрец, общ. Гълъбово, обл. Стара Загора, одобрени със Заповед №РД-18-1721/17.10.2018 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК

Последно изменение на кадастралната карта и кадастралните регистри, засягащо поземления имот: няма извършено изменение на КККР със заповед

Адрес на поземления имот: е. Мъдрец

Площ: 363431 кв.м

Трайно предназначение на територията: Територия, заета от води и водни обекти

Начин на трайно ползване: Язовир

Предишен идентификатор: няма

Номер от предходен план: 000528

Скица №15-929411-23.06.2026 г.,
издадена въз основа на
Заявление №01-441589-23.06.2026 г.
Код за достъп: d963e87ed87d

ТЕХНОЛОГИЧНА СХЕМА

« Рибовъдна ферма „ШИШКОВ 2002" за производство на топлолюбиви аквакултури»

"ШИШКОВ 2002 " ЕООД

язовир „ Мъдрец ", с. Мъдрец,

общ. Гълъбово, обл. Стара Загора

" ШИШКОВ 2002" ЕООД
Седалище и офис адрес: с. Искрица, общ. Гълъбово, област Стара Загора

ЕИК 207897227

Закон за рибарство и аквакултури

Раздел IV, Аквакултури, Чл. 25а

НАРЕДБА № 18 от 4.11.2016 г. за съдържанието на технологичното описание и технологичната схема на производство на аквакултури

ТЕХНОЛОГИЧНА СХЕМА

« Рибовъдна ферма „ШИШКОВ 2002" за производство на топлолюбиви аквакултури»

2026 г.

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЕКТА ЗА АКВАКУЛТУРА

1. Идентификационни данни за обекта

Рибовъдната ферма ще осъществява рибопроизводството си в язовир „Мъдрец“, разположен в поземлен имот с идентификатор 49535.141.528 и поземлен имот с идентификатор 49535.141.527 в землището на с. Мъдрец , общ. Гълъбово с площ 389 дка.

Координати:

42°07'07.6"N 26°05'20.2"E

42°07'12.1"N 26°05'34.5"E

42°06'43.4"N 26°06'03.2"E

42°06'45.3"N 26°05'41.0"E

42°06'55.2"N 26°05'23.3"E

ЕКАТЕ 49535

Надморска височина: 147 м.

2. Водоизточник

- типа на водоснабдяване на басейните - **независимо**;
- водоизточник – **валежи и подпочвени води**

3. Тип на обекта за аквакултури:

- тип на стопанството в зависимост от съоръженията – **басейново,**
- тип на стопанството в зависимост от температурния режим – **топлооводно**;
- тип на стопанството в зависимост от производствения цикъл **–непълносистемно**;
- тип на стопанството в зависимост от интензивността на производството – **полуинтензивно**.

4. Описание и технически параметри на съоръженията:

- броят на басейните – **1 бр.**
- материалът, от който са изградени - **земнонасипни**;

- размери на басейните – **площ 389 дка**

5. Капацитет на рибовъдното стопанство

Общото годишно производство на риба за консумация в рибовъдната ферма е **87 000 кг**.

шаран	**58 000 кг.**
растителноядни риби	**23 000 кг.**
хищни видове риба	**5 000 кг.**
плевелни видове риби	**1 000 кг.**

Риба за консумация:

- **Шаран** *(Cyprinus carpio L.)*
- **Растителноядни риби**

Бял толстолоб (Hypophtalmichtys molitrix Val.)
Пъстър толстолоб (Aristichthys nobilis Rich.)
Бял амур (Ctenopharyngodon idella)

- **Хищни видове риби**

Европейски сом (Silurus glanis L.)
Бяла риба (Sander lucioperca)

- **Плевелни видове риби**

Сребриста Каракуда (Carassius gibelio)
Червеноперка (Scardinius erythrophthalmus)
Уклей (Alburnus chalcoides)
Костур (Perca fluviatilis)

5 ТЕХНИЧЕСКО ОПИСАНИЕ НА ОБЕКТА ЗА АКВАКУЛТУРИ

1. Данни за рибовъдно стопанство „ШИШКОВ 2002" ЕООД

Рибовъдната ферма ще осъществява рибопроизводството си в язовир „Мъдрец", разположен в поземлен имот с идентификатор 49535.141.528 и поземлен имот с идентификатор 49535.141.527 в землището на с. Мъдрец , общ. Гълъбово с площ 389 дка. В тази водна площ ще се отглеждат свободно, по полуинтензивна технология основно двулетен шаран в поликултура с растителноядни видове риби – бял амур, бял и пъстър толстолоб и някои хищни представители.

Общата площ на рибовъдно стопанство **"ШИШКОВ 2002 " ЕООД** по кадастрална карта и кадастрални регистри е: **389 дка**

Предназначение на територията – начин на трайно ползване - **Язовир**

Наемател и ползвател на рибовъдното стопанство е фирма "**ШИШКОВ 2002**" **ЕООД** с управител **Янис Илиев Илиев**.

2. Водоснабдяване

Тип на водоснабдяване- **независимо;**

Водоизточник:

Язовир – посредством собствен водосбор, валежи и подпочвени води;

3. Тип на обекта за аквакултура

- тип на стопанството в зависимост от съоръженията – **басейново,**
- тип на стопанството в зависимост от температурния режим – **топловодно;**
- тип на стопанството в зависимост от производствения цикъл – **непълносистемно;**
- тип на стопанството в зависимост от интензивността на производството – **полуинтензивно.**

4. Описание и технически параметри на съоръженията

Рибовъдно стопанство "ШИШКОВ 2002" ЕООД има всички категории производствени басейни, необходими за реализиране на непълносистемно стопанство. Фермата ще осъществява непълносистемен цикъл на рибопроизводство – риба за консумация. Тя представлява басейново стопанство за полуинтензивно отглеждане на топлолюбиви видове при непълносистемен цикъл на производство.

- ***броят на басейните*** **– 1 бр.**

5. Пътна инфраструктура

- частично асфалтиран път до входа на стопанство;
- грунтови /неасфалтирани пътища в стопанството.

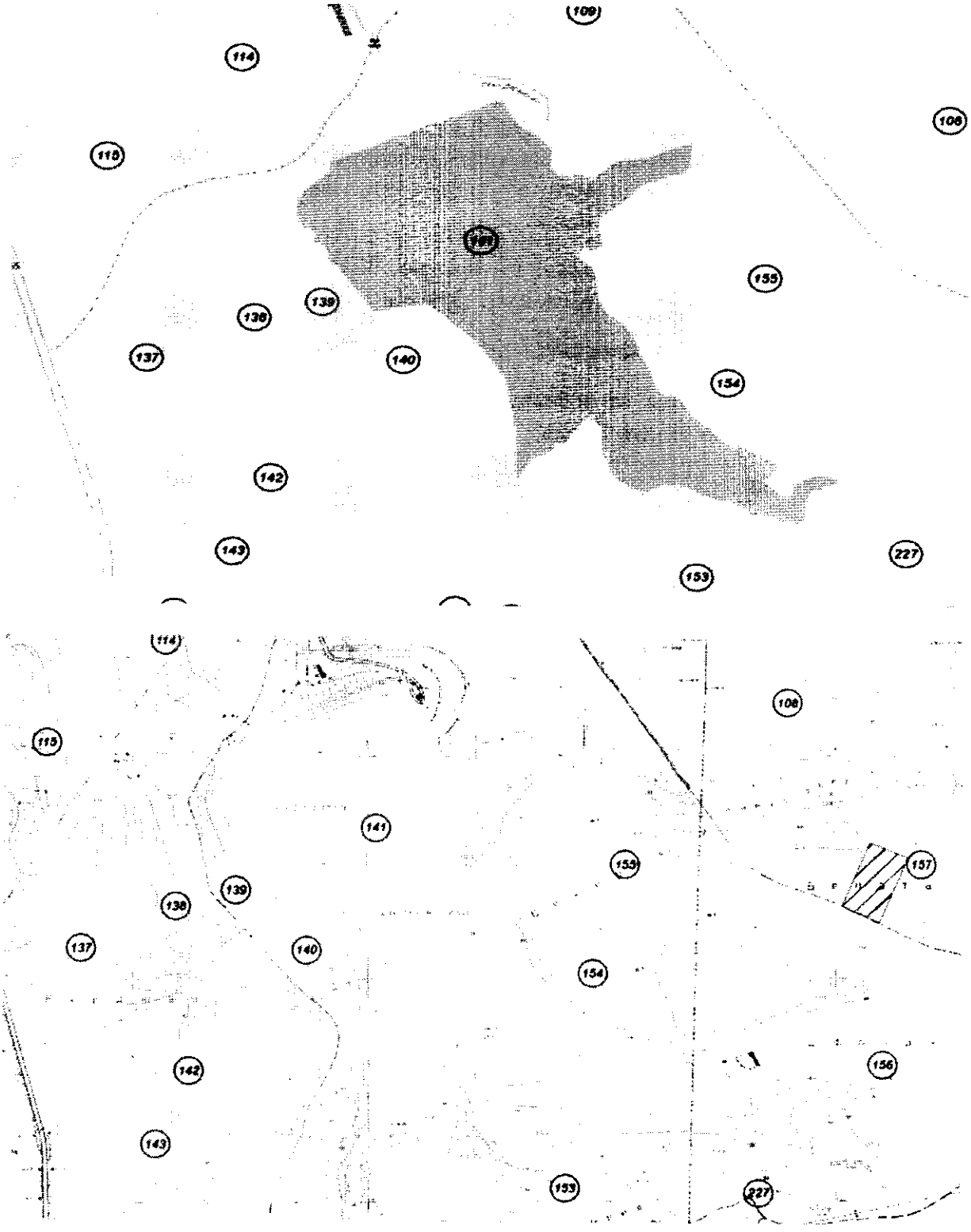

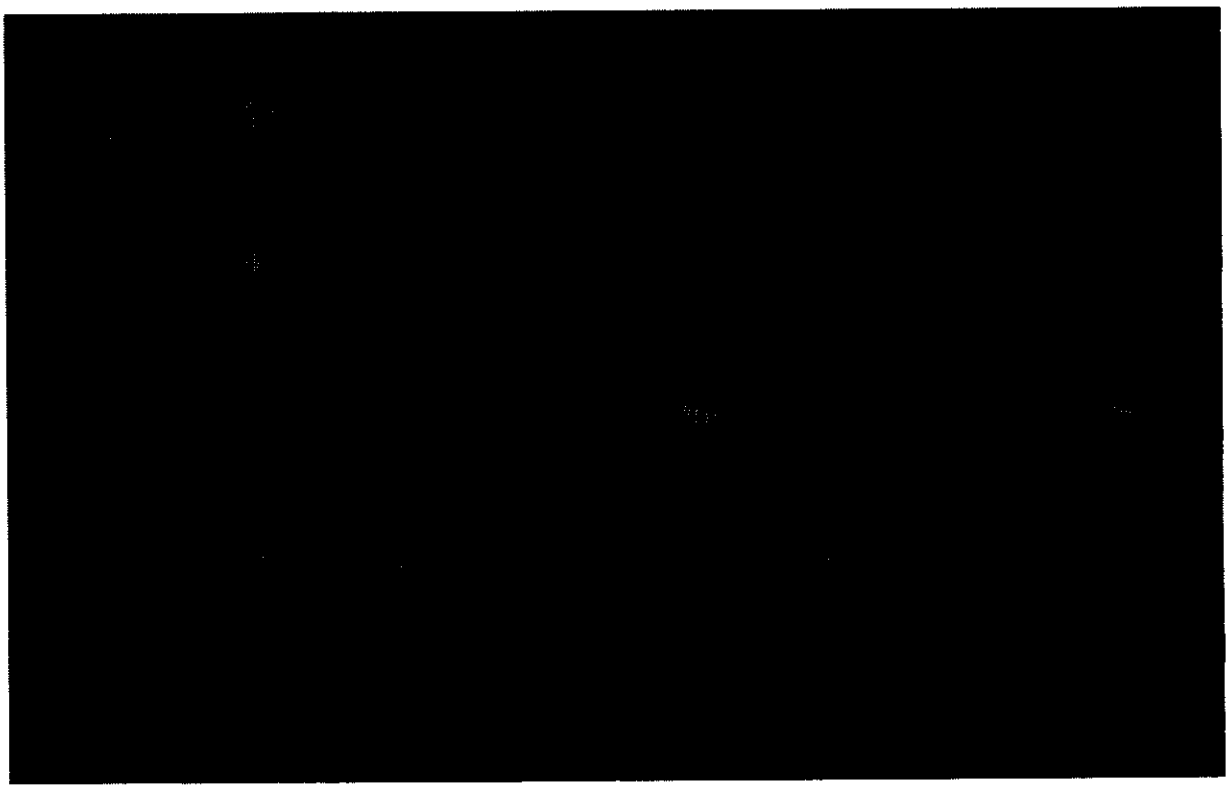

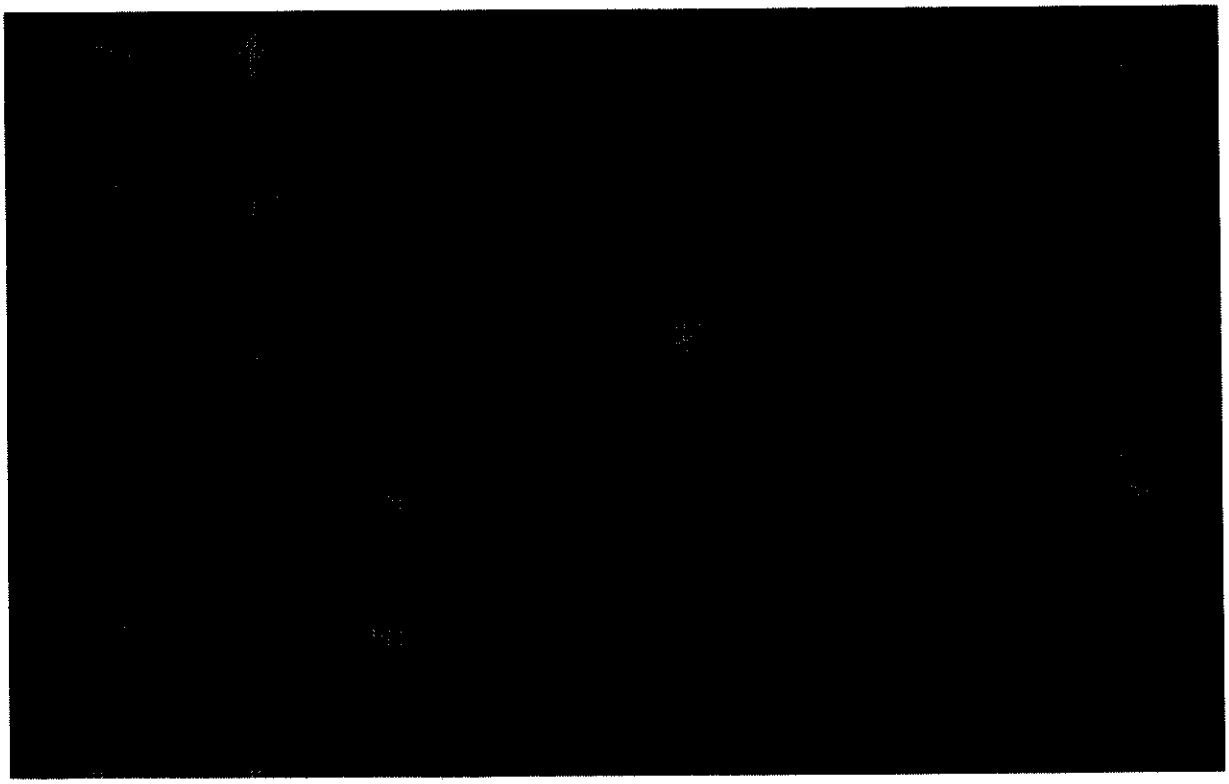

6 ТЕХНОЛОГИЯ ЗА ОТГЛЕЖДАНЕ НА РИБАТА

1. Тип на производствената система

Производственият комплекс – **непълносистемна, полуинтензивна система за отглеждане, основно на топлолюбиви видове риби,** рибовъдно стопанство **"ШИШКОВ 2002 " ЕООД, яз. Мъдрец** е разположено в близост до село с. Мъдрец, в землището на община Гълъбово, област Стара Загора, върху имот публична общинска собственост.

Общата площ на рибовъдно стопанство **"ШИШКОВ 2002" ЕООД** по кадастрална карта и кадастрални регистри е: **389 дка**

Основното производствено оборудване на фермата и технологично обзавеждане, заедно със съпътстващото спомагателно оборудване и обзавеждане, ще се изграждат в съответствие с действащите национални и европейски изисквания и стандарти, касаещи технологията и техниката за полуинтензивна аквакултура - зареждане на фермата със зарибителен материал, отглеждане, сортиране, улов, заготовка и пласиране на готовата продукция от риба на пазара, свързано с действащите санитарно-хигиенни изисквания, на които трябва да отговарят продукцията, водната среда за нейното отглеждане и цялото останало съпътстващо основно производствено и спомагателно оборудване от гледна точка на безопасността за хората и качеството на крайния продукт, предназначен за пряка консумация от потребителите в прясно или преработено състояние.

Рибовъдната ферма ще осъществява рибопроизводството си в язовир „Мъдрец", разположен в поземлен имот с индентификатор 49535.141.528 и поземлен имот с с индентификатор 49535.141.527 в заемлището на с. Мъдрец , общ. Гълъбово с площ 389 дка. В тази водна площ ще се отглеждат свободно, по полуинтензивна технология основно двулетен шаран в поликултура с растителноядни видове риби – бял амур, бял и пъстър толстолоб и някои хищни представители.

2. Производствен цикъл в рибовъдната ферма

Рибовъдната ферма ще осъществява пълносистемен цикъл на рибопроизводство – т.е. ще се произвежда от хайверно зърно, зарибителен материал до риба за консумация.

3. Характеристика на отглежданите видове

Шарановите риби се отнасят към семейство Cyprinidae, разред Cypriniformes (Шаранообразни). Това е най-голямото семейство сладководни риби, представено от над 2100 вида, обединени в около 220 рода. Естественото им разпространение е изключително широко и практически обхваща целия свят (с изключение на Мадагаскар, Австралия, Нова Зеландия и Южна Америка, където понастоящем са интродуцирани).

Тялото на шарановите риби е продълговато и в повечето случаи е покрито с циклоидни люспи, рядко е голо. Те нямат зъби върху челюстите, но за стриване на храната развиват т.нар. глътъчни зъби, които са с голяма дъвкателна повърхност и са разположени в дъното на устата, в близост до фаринкса. Някои видове имат мустачки, други нямат, но при тези, които имат, те не са повече от два чифта. Мазна перка липсва, а дорзалната е една.

Представителите на семейството живеят в сладки води, но има и такива, които добре се развиват и в бракични водоеми – шаран, платика и др. Голяма част от тях живеят във водоемите на Южна Азия и Африка. По отношение на температурата култивираните видове се отнасят към топлолюбивите риби.

- **Шаран *(Cyprinus carpio L.)***

Шаранът неслучайно е дал името си на известното многобройно рибно семейство. Изключителната му адаптивност и неговата забележителна устойчивост към измененията в средата на обитание са го направили най-широко разпространения вид риба в света. Днес, след близо 500 години селекция, съществуват голям брой раси и породи, в т.ч. и много декоративни.

Шаранът е една от най-често отглежданите риби в земнонасипни басейни и язовири. От гледна точка на полуинтензивното рибовъдство той притежава редица положителни качества, които го правят предпочитан обект за отглеждане в рибовъдните ферми.

Едно от добрите качества на шарана за рибовъдството е неговата относителна невзискателност по отношение количеството на разтворения във водата кислород. Развива се нормално при 4 ml O_2/l вода, а оптималните граници са между 5 и 7 ml O_2/l вода. Леталните граници зависят от много странични фактори, но ориентировъчно могат да се посочат 0.2 - 0.5 ml O_2/l вода. Същевременно трябва да се подчертае, че макар да издържа на ниски концентрации, в басейните количеството на кислорода не бива да бъде под 3 ml O_2/l вода.

Показатели	Шаранови ферми
Температура, ^{0}C	22-26
Цвят, миризма, вкус	слабо зеленикава или кафява, без мирис и вкус
Прозрачност, м	0.75-1.0
Разтворени вещества, мг/л	< 20.0
Активна реакция, pH	6.5-8.5
Разтворен кислород, мг/л	>5.0
Свободен въглероден двуокис, мг/л	<25.0
Сероводород, мг/л	не се допуска
Амоняк, мг/л	не се допуска
Перманганатна окисляемост,мгO_2/л	<15
Бихроматна окисляемост, мгO_2/л	<70
БПК$_5$, мгO_2/л	<3.0
БПК$_{пълна}$, мгO_2/л	<3.5
Амониев азот, мгN/л	<1.5
Нитрити, мгN/л	0.05
Нитрати, мгN/л	<2.0
Фосфати, мгP/л	<0.5
Желязо(общо), мг/л	<2.0
Железен окис, мг/л	<0.2
Обща твърдост, мол/л	4-12 (2-6)

Качеството на водата в шарановите ферми

Шаранът е сладководна риба, но се развива добре и в бракични (полусолени) води. Като типичен представител на топлолюбивите видове риби нараства най-добре при

температури на водата 22-28^{0}C. За критични се считат водите над 35^{0}C, но са известни случаи, когато издържа и по-високи температурни стойности.

В исторически план са възникнали два центъра за създаване на културни шаранови раси – далекоизточна – Китай и Япония, и средноевропейска – Чехия, Унгария, Италия, Германия и Австрия. Неслучайно шаранът е най-разпространеният обект на топловодното рибовъдство в страните от Централна и Източна Европа, както и в много райони на Югоизточна Азия. У нас е основен вид за рибовъдството и се отглежда в различни по характер производствени мощности като басейни, язовири, садки и др. В естествени условия е обект както на любителския, така и на стопанския риболов.

По отношение на вида на приеманата храна се счита за мирна, всеядна риба. В млада възраст се храни главно с планктон, а с увеличаване на теглото преминава към консумиране на различни дънни организми.

Използва за храна и семената на различни растения. При нашите условия достига полова зрелост на 2-3-годишна възраст, като първи съзряват мъжките риби. Половият диморфизъм (т.е. външните различия между мъжките и женските екземпляри) е слабо изразен. Половете се различават най-добре непосредствено преди настъпването на размножителния период (март-април), когато при масажиране на корема на мъжките риби се отделя семенна течност. Самото размножаване (мръстенето) настъпва при темпратура на водата над 16-18^{0}C. Абсолютната плодовитост на шарана е много голяма – от една женска риба с тегло 3,5-4,0 кг се получават около 400-700 х./бр. хайверени зърна. Приблизително на килограм живо тегло се падат по 150-180 х.бр. (относителна плодовитост). Хайверът е дънен, лепкав, и при мръстене полепва по растителността. Инкубацията трае около 3-4 дни (60-80 градусодни) в зависимост от температурата на водата. При резки температурни колебания, особено при ниски стойности (под 15^{0}C), процентът на загиналия хайвер значително се увеличава. Първоначално личинките се изхранват от жълтъчното мехурче, а на 5-6-дневна възраст преминават към външно хранене с дребен планктон. В рибовъдните стопанства първата година зарибителният материал достига 25-100 г, а през втората рибата за консумация тежи 700–1500 г, като тези стойности варират в зависимост от конкретните условия на отглеждане. Максималната дължина на тялото е около 100 см, при тегло 20 кг (до 45 кг).

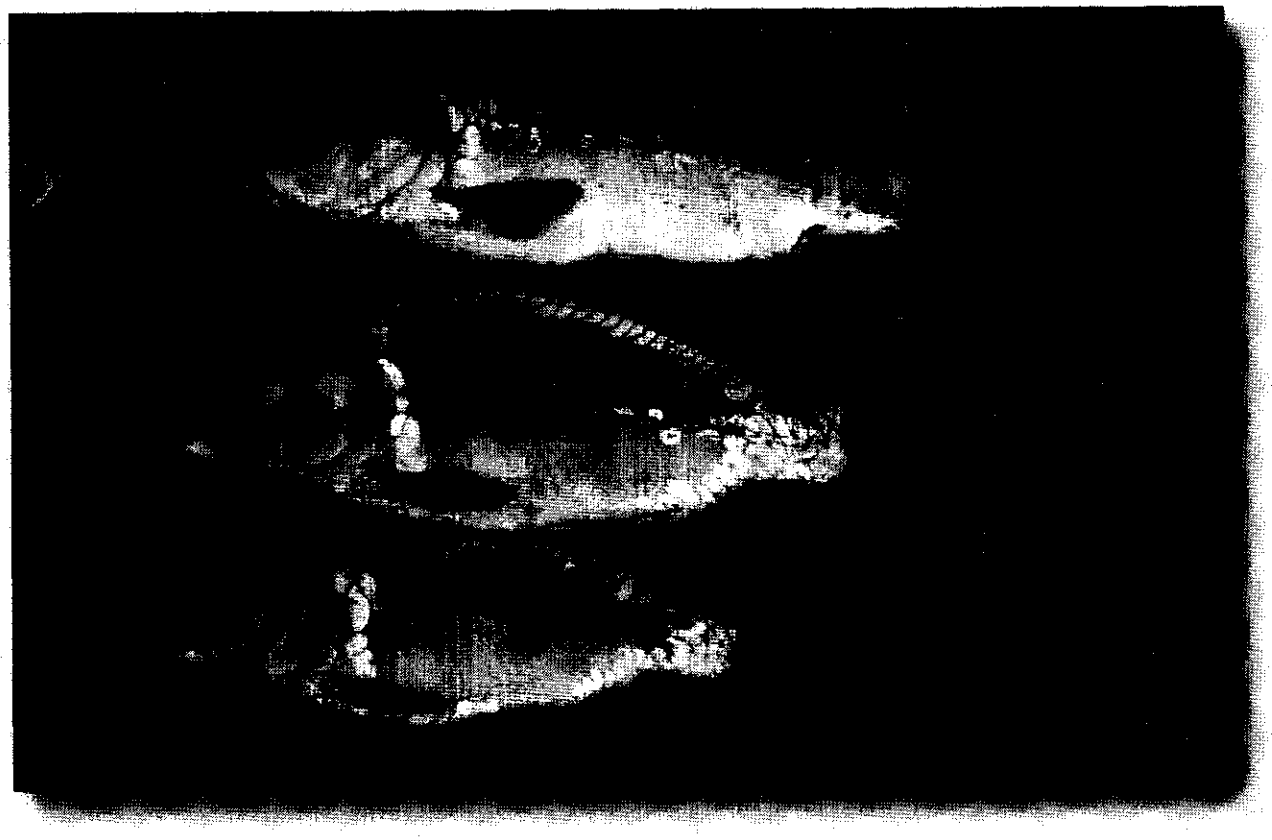

Шаран (Cyprinus carpio L.)

По отношение на храната шаранът е всеядна риба - консумира както растителна, така и животинска храна. В естествени условия малките шаранчета са планктоноядни, а едрите риби се хранят предимно с бентос. В условията на басейново отглеждане и при отглеждане в язовири, където има и естествена храна, се храни със зърнени фуражи и гранули.

- **Бял амур *(Ctenopharyngodon idella)***

Белият амур е риба, пренесена в България от Русия, като произходът му е от реките Амур и Усури в Далечния изток. От там поради изключително ценните си стопански качества и най-вече бързия темп на растеж рибата, е изкуствено разселен в Европа и Америка. У нас първите бели амури са внесени през 1964 година.

Белият амур е бързорастящ вид, който в язовирите може да надхвърли тегло от 30 кг и дължина 1,20 м. Месото му е бяло и вкусно, тялото е покрито с люспи, подобни на тези при шарана. Полова зрелост достига на 4-6-годишна възраст. Размножава се при температура на водата 20-22^{0}C. Първоначално личинките се хранят с дребен зоопланктон, като постепенно преминават към по-едри форми. С нарастването белият амур започва да приема мека водна растителност, а по-късно - висши водни и сухоземни растения. Установено е, че при температура на водата над 20^{0}C е в състояние за един ден да изяде

толкова количество растителност, колкото е собственото му тегло. Амурът е особено подходящ за отглеждане в поликултура и за зарибяване на обрасли с растителност басейни. За борба с обрастванията се препоръчва да се използват риби с тегло над 150-200 г, които са особено ефективни в това направление. В рибовъдните стопанства той консумира и фураж, макар и да не го оползотворява добре.

На пръв поглед белият амур поразително напомня речния кефал. Същото торпедовидно тяло, с мощна широкочела глава, подобни едри, изрядно подредени люспи, окръглени плавници, особено горният и аналният. Хвърля хайвера си в руслото на пълноводни и бързотечащи реки.

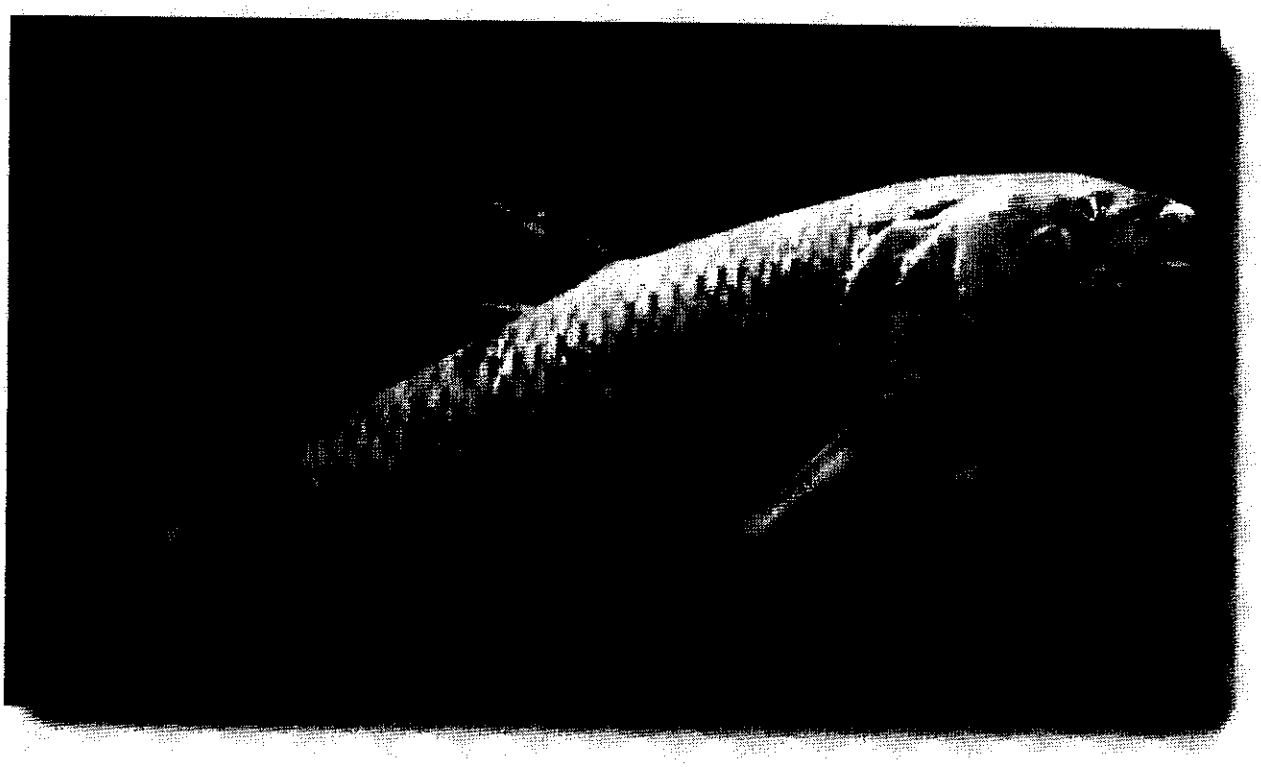

Бял амур (Ctenopharyngodon idella)

- **Европейски сом (*Silurus glanis L.*)**

Европейският сом се отглежда в рибовъдните ферми на много европейски страни. Той е най-едрата сладководна риба у нас. Достига дължина до 5 м и тегло до 400 кг. Европейският сом е всеяден хищник, който през зимата при охлаждане на водата не се храни. Единично живеещ е и се характеризира с бърз растеж. Месото му е с високи вкусови качества без, кости. Относителна плодовитост на женските индивиди е 9 000 – 18 000 хайверни зърна на 1 кг жива маса. От една женска риба с маса 8,5 кг се получават около 60 000 десетдневни личинки. На едноседмична възраст отпадат около 25 % от тях.

В България живеят три вида сомове без да се броят аквариумните. В природата се срещат европейски сом *Silurus glanis* L., американски (канален) сом *Ictalurus punctatus* Raf. И бодливо сомче *Ictalurus nebulosus* Le Sueur . Първият вид се отнася към семейство Siluridae, той е местна риба с важно стопанско значение и е интересен риболовен обект. Останалите два вида са представители на сем. Ictaluridae. Те са интродуцирани у нас и само първия от тях представлява интерес за рибовъдите и риболовците.

Европейският сом (Silurus glanis L.) е един от най-силно предпочитаните хищни риби за отглеждане. Сома притежава изключителен потенциал за растеж, при наличие на достатъчно количество храна. Неговото месо е с високи вкусови качества, приятна консистенция, бял цвят и много малък брой междумускулни костици.

Обикновенно в аквафермите се отглежда в монокултура или в поликултура. В първия случай за изхранването му се използват високо протеинови гранулира фуражи, докато във втория случай, темпа на растеж се зависи основно от наличие на естествена храна.

Европейски сом *(Silurus glanis L.)*

Европейският сом се отглежда съвместно с шарана при гъстота 15 – 20 бр./дка. Разсаждането на сомчетата в басейните се извършва на едномесечна възраст. За 12 месеца европейският сом достига 50 – 200 г жива маса. За 24 месеца при гъстота 10 – 15 бр./дка сома достига 500 – 1 200 г. Характерно е, че рибите на една и съща възраст се различават значително по големина. Европейският сом консумира плевелни риби, попови лъжички, жаби, както и едри безгръбначни животни.

Бял толстолоб (*Hypophtalmichtys molitrix Val.*)

Белият толстолоб е най – широко отглежданата риба в Китай – живее в районите, където се среща и белият амур. Тялото му е странично сплеснато, по – високо от тялото на амура, с голяма глава, ниско разположени очи и широк лоб. Гръдните перки са удължени и заострени, но не достигат основата на коремните. Покрит е с дребни и нежни люспи със сребристобял цвят, по – тъмен по гърба. По коремната линия има кил, започващ от главата. Това е стадна, сладководна риба. Достига дължина 1 метър и маса 16 кг. Белият толстолоб е много подвижна риба, при улов изскача от мрежите. По – чувствителен е от шарана и белия амур към количеството на кислорода във водата и поставен в съдове с тях бързо се задушава.

Основната му храна е фитопланктон, съставен преди всичко от двуразделки и зелени водорасли, както и от някои видове синьо – зелени водорасли и детрит. Месото на белия толстолоб е вкусно.

Белият толстолоб не конкурира шарана при храненето. Тези два вида се отглеждат в поликултура с шарана, което увеличава ефективността на използване на рибовъдните басейни и естествената хранителна база в тях, с което се повишава печалбата на фермата. Белият толстолоб използва за храна различни видове фитопланктонни представители и с това помага за поддържане на хидрохимичните параметри в оптималните граници за отглеждане на тези видове. Белият амур консумира висша водна растителност и се използва в борбата с обрастванията на басейните с представители на тази растителност. Обикновено гъстотата им на посадка варира от 15 до 30 % от тази на шарана. Тези видове имат по-бърз растеж от този на шарана и на втората година достигат средно единично тегло по- високо от 2,0 кг.

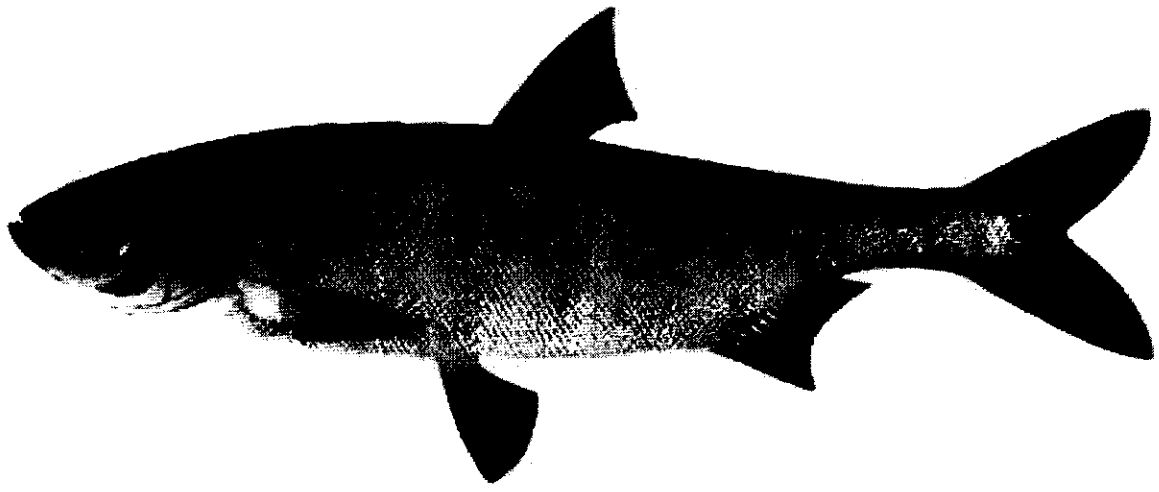

Бял толстолоб (Hypophtalmychthys molytrix)

Видовете, които се отглеждат в рибовъдна ферма **"ШИШКОВ 2002 " ЕООД** /шаран, бял и пъстър толстолоб, бял амур, есетрови и хищни видове/ позволяват да се организира високо ефективно поликултурно производство с максимално използване на естествената хранителна база в басейните.

- **Пъстър толстолоб (*Aristichthys nobilis Rich.*)**

У нас пъстрият толстолоб е внесен за пръв път през 1964 г., след което е аклиматизиран успешно. Размножаването на пъстрия толстолоб е подобно на размножаването на белия амур. Полова зрелост достига на 5 – 6 годишна възраст.

Размножава се през май-юни при температура на водата 22-24 С. Плодовитостта му е 400 000 – 500 000 броя хайверни зърна. През първата година пъстрият толстолоб достига 5- 100 г, след което растежът е изключително интензивен. На втората година теглото на рибите от този вид варира от 1,5-2 кг. Масата на шарана в същия водоем е в рамките на 0,5-0,8 кг. Този вид се храни предимно със зоопланктон.

Пъстър толстолоб (Aristhichthys nobilis)

- **Бяла риба *(Sander lucioperca)***

Бялата риба (*Sander lucioperca)*, наричана в някои райони на България също сулка и якбалък) е вид хищна сладководна риба. Разпространена е във водоемите в България.

Тялото и главата са силно удължени. Има голяма уста, здрави челюсти и остри зъби. Средна дължина на тялото 50-90 cm. Нараства бързо, достига 10-20 kg при средно тегло 3-5 kg. Отгоре е зеленикаво-кафява, страните са по-светли. При младите риби се наблюдават тъмни вертикални черти. Броят на люспите в страничната линия е 80-90.

Има две обособени гръбни перки, като предната има 1-2 твърди лъча и 13-17 меки лъча, а задната се състои от 19-24 меки лъча. По тях и по опашната перка минават ивици тъмни петна. Аналната перка има 2-3 твърди лъча и 11-12 меки лъча.

Активна през нощта. Живее в дълбоките води, по песъчливите и каменистите дъна. Очите са големи и отразяват повече светлина на неосветени места, като отличното зрение е приспособление за нощния лов. Храни се с малки риби, ракообразни, ларви и нимфи на различни насекоми и др. В първите години от своя живот се движи на стада и напада стада от бабушки, костури и др. Когато наедрее, се отделя от стадото и ловува сама, като може да нападне себеподобни с маса до половин килограм. Прочиства водоемите от болни, наранени и неразвити риби. Избягва бедни на кислород води.

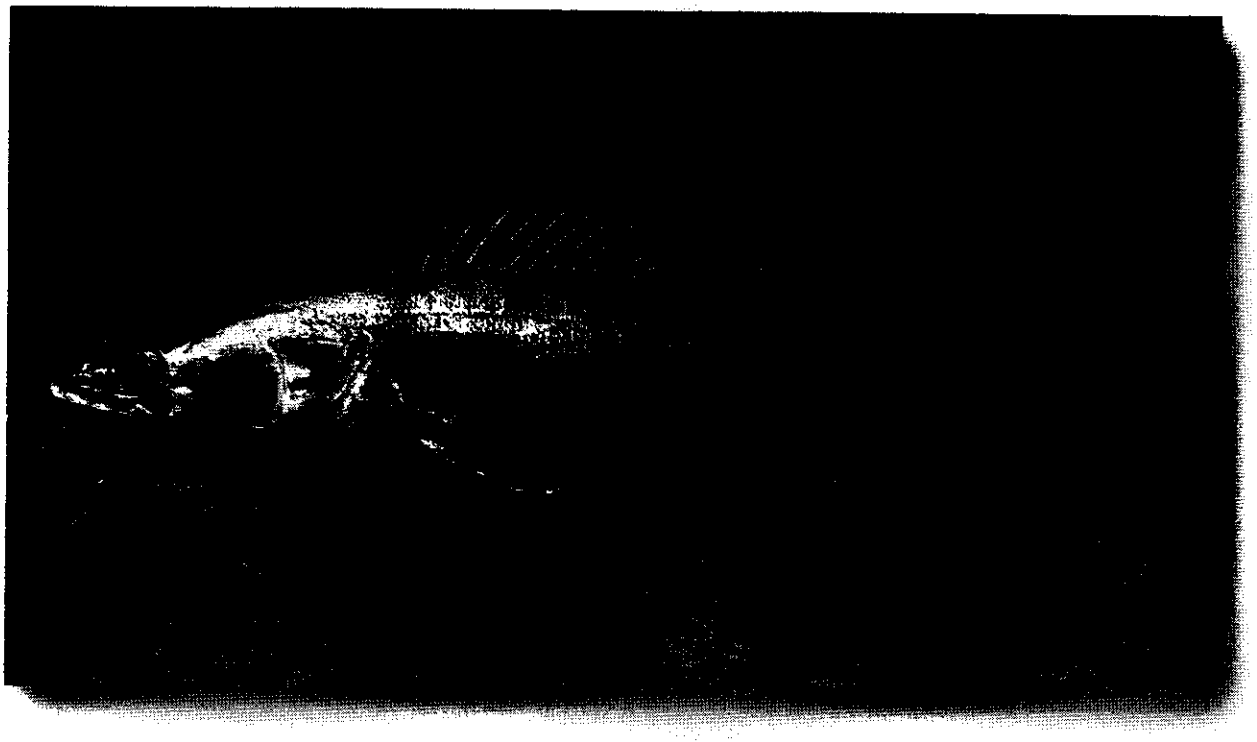

Бяла риба (Sander lucioperca)

4. Технология на отглеждане

4.1. Отглеждане в поликултура

След аклиматизирането на растителноядните видове риби в нашата страна, най-често шаранът за консумация се отглежда в поликултура с амур и толстолоб. Съвместното им зарибяване е за препоръчване, както поради увеличаването на добивите, така и поради по-високата икономическа ефективност. Прилагането на поликултура от посочените видове почти максимално оползотворява естествената хранителна база (шаранът консумира бентос и изкуствена храна, толстолоба -планктонни организми, а белия амур - висшата водна растителност). При формиране на поликултура, освен хранителния спектър на рибите, трябва да се има предвид и характеристиката на басейните по отношение на количествения и качествения състав на растителните и животински организми, които ги населяват.

В най-общи линии състава на една поликултура от шаран и растителноядни риби се движи в следните съотношения: шаран - 50-70%, толстолоб - 28-38% и бял амур - 3-5%. При условие, че се използува бял и пъстър толстолоб, то участието им е съответно 18-22% и 10-16%.

4.2. Гъстота на посадката

Произвежданото количеството риба за консумация в рибовъдна ферма „ **ШИШКОВ 2002**" ЕООД, яз. Мъдрец, е както следва:

- шаран – 58 000 кг.
- растителноядни риби – 23 000 кг.
- хищни видове риба – 5 000 кг.

Производствените параметри на тази технология са следните /планувани параметри/:

<u>Шаран:</u>

- гъстота на посадка – 100 бр./дка
- преживяемост – 90 %
- крайно живо тегло – над 1,5 кг.

<u>Бял амур, бял и пъстър толстолоб:</u>

- гъстота на посадка – 30 бр./дка
- преживяемост – 90 %
- крайно живо тегло – над 2,0 кг.

<u>Хищни видове риби:</u>

- гъстота на посадка – 10 бр./дка
- преживяемост – 90 %

Ефективността на производството допълнително се повишава като се отглеждат и някои хищни видове (европейски сом, бяла риба) в угоителните басейни. При отглеждането на европейски сом – 10 бр./дка - може да се получат допълнителни общи приходи от угоителните басейни. Това допълнително ще се отрази върху ефективността на тази дейност, тъй като сомът ще консумират плевелните видове риби и с това ще се повиши оползотворяването на фуража.

4.3. Хранене на отглежданите риби

При естествени условия и без подхранване, едногодишния шаран, поставен за угояване, се храни с червеи, ларви на насекоми, семена на растения и други организми. На практика той е всеяден и консумира всякакви фуражи (без грубия тревен фураж) и разнообразни отпадъци от хранителната промишленост и селското стопанство - бирена каша, цвеклови резенки, доматено семе и много други.

В угоителните басейни първоначално на рибите трябва да се дават храни с белтъчно съотношение 1:2-2.5, а към края на вегетационния период и такива с по-широко белтъчно съотношение 1:5, 1:8-9 (ечемик, царевица и др.).

Определянето на годишното количество фураж, необходим за изхранване на рибата в угоителните басейни, се извършва по същата формула, както при зарибителния материал, но месечното му разпределение е друго. Обикновено се използува следното процентно съотношение: април-2, май-9, юни-20, юли-23, август-25, септември-19, октомври-2, като количеството за съответния месец, разделено на броя на дните през които се храни, определя и дневната дажба. Разпределението на фуража по месеци е примерно и то може да бъде променяно в зависимост от условията (например понякога октомври е много топъл и 2% са недостатъчни). Увеличаването на дажбата за определен месец е за сметка на икономисан фураж от предходните месеци.

Планирането на необходимото количество храна за годината се извършва само на очаквания прираст на шарана, без обикновено да се предвижда храна за растителноядните риби. Ако се планира храна за растителноядните риби, то тя трябва да бъде смляна и поне част от нея да плува във водата.

Комбинациите между различните видове храни, които се дават на рибата за угояване са твърде разнообразни и се определят от икономическата изгода и достъпността на източниците на фураж. Във всички случаи обаче, те трябва да се подбират така, че да осигуряват висок прираст и да отговарят на потребностите на рибите. Така например подходяща комбинация е следната: 40% слънчогледов шрот, 30% гранулиран фураж и 30%

ечемик. Друга подобна комбинация включва: 10-15% слънчогледов шрот, 30-35% ечемична ярма, 30% ечемик и 25% гранули. Най-често се препоръчва при интензивно отглеждане на риба да се храни с 40% гранули, 20% слънчогледов (соев) шрот и 40% зърно. При полуинтензивно рибовъдство процента на гранулите се намаля на 25%, а на зърното достига 75%. При използване на отпадъчни храни, като бирена каша, доматено семе и др., деловото им участие в годишната дажба не бива да надвишава 20-25%, при 10-20 процентно участие на специализиран гранулиран фураж за шаран.

Техниката на хранене при рибата за консумация на практика не се различва от тази на зарибителния материал. В угоителните басейни една хранилка се предвижда на 300-400 риби.

Добре е храната да се дава ежедневно и при възможност да се въведе двукратно хранене.

В рибовъдната ферма „ШИШКОВ 2002" ЕООД, яз. Мъдрец, шаранът за консумация ще се храни с екстудиран фураж със средно съдържание на суров протеин около 22-24 %, хранителен коефициент-2,0. Количеството на изхранвания гранулиран фураж за отглеждането на шарана за консумация е 116 000 кг/ годишно. Храненето ще се извършва два пъти на ден на определените за хранилки места направо върху дъното на угоителните басейни, като за транспортирането на фуражите се използват лодки.

Фуражите за рибата за консумация се разпределят по месеци както следва /в %/:

IV – 3 %; V – 7 %; VI – 17 %; VII – 24 %; VIII – 30 %; IX – 14 %; X – 5 %;

Видове фуражи:

AQUA CLASSIC

Съдържание: пшеница, зърнена шлемпа, рапичен експелер, пшенично брашно, животински протеин, кръвно брашно, рибно брашно, рибно масло

Предимства:

- Екструдиран, бавно потъващ фураж за шаранови риби за угояване.
- Висококачествен животински протеин от птици с доказано качество.
- Високо съдържание на рибно брашно с отлично качество.
- Високото съдържание на рибно масло повишава съдържанието на Омега-3 в месото.
- Австрийско рапично масло за хранителни цели.
- „без ГМО", съгласно EU-VO 1829/2003.

Състав: 6 мм | 8 мм | 10 мм

Суров протеин 30 %

Сурови мазнини 9 %

Сурови влакнини 4,5 %

Фосфор 1,35 %

Витамин А 10000 I.U.

Витамин D3 1750 I.U.

Витамин Е 175 мг

Смилаема енергия 16,3 MJ

Препоръки за хранене (кг фураж на 100 кг риба на ден)

Големина на рибата		Големина на фуража	Температура на водата							
гр	см	мм	10°C	14°C	18°C	20°C	22°C	24°C	26°C	28°C
>350	>35	>6	0,5	1,0	1,8	2,2	2,5	2,8	3,0	2,5

4.4. Подготовка на басейните за зарибяване

Подготовката на басейна за отглеждане на рибата за консумация включва, почистване варуване и наторяване.

Месец	март	април	май
Дейност	почистване, варуване, наторяване	наторяване	варуване

- ***Варуване***

Едно от най-важните мероприятия от подготовката на басейните за зарибяване е варуването. Неговото значение е много голямо в следните основни направления:

1. дезинфекциране на дъната;
2. по-бърза минерализация на органичната материя;
3. подобряване структурата на почвата.

Освен посоченото значение, варта се използува широко и по време на вегетационния период за регулиране активната реакция на водата, ограничаване цъфтежа на водораслите, внасяне на ценен биогенен елемент, какъвто е калция и др. Познаването на ролята и значението на варуването и правилното му прилагане позволява по определен начин да се влияе върху много от сложните процеси, които протичат в басейните и насочването им в желана посока.

За варуване дъната на рибовъдните басейни се употребява негасена вар, като най-добре е за целта да се използва т.нар. пепелина. За дезинфекция задължително тя трябва да е негасена, като се препоръчват дози от 150-250 кг/дка. Когато варуването се извършва за подобряване структурата на почвата и минерализиране на органичната материя, обикновено са достатъчни около 50 кг/дка. Най-добре е внасянето на варта да стане през есента след източването на басейните. Всички места, където са останали локви и са заблатени, задължително се варуват. Варта може да се поставя и на купчинки по цялото дъно на басейна, където под действието на влагата или дъждовете се погасява и се разпада на прах.

Варуването се извършва 10-15 дни преди внасянето на рибата в басейните. При работа с вар се вземат и предпазни мерки за обезопасяване - маски на лицето, гумени ръкавици, ботуши. В никакъв случаи не трябва да се работи с мокри ръце.

- ***Торене***

Друг важен момент от предварителната подготовка на басейните за зарибяване е торенето. Неговата цел е да се създадат оптимални условия за масово развитие на фито и зоопланктон, които се използуват за храна от други организми или директно от рибите. Връзката между торенето и рибите е доста сложна, но най-опростено тя може да се изрази по схемата:

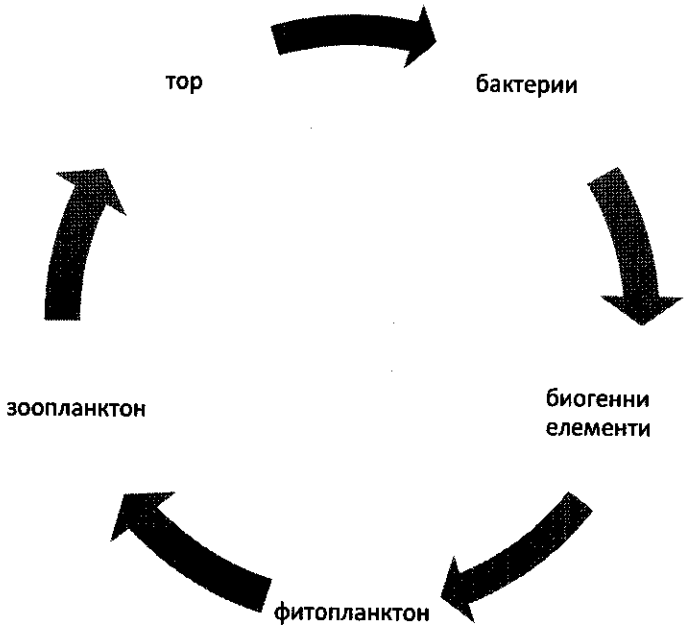

4.4.Технологични операции през вегетационния период

- ***Торене***

Със зарибяването на отрасните басейни, рибките започват активно да консумират естествената храна и постепенно тя се изчерпва. За да се поддържа по-дълго време нейното количество, се прилага т.нар. порционно торене с органични и минерални торове, което започва обикновено 20-30 дни след зарибяването. Специалистите препоръчват следната схема:

- двукратно торене с органичен тор през юли и август по 100 кг/дка;
- 15 дневно торене с амониева силитра (или карбамид) и калциев суперфосфат в кг/дка:

Вид на тора	Количество в кг/дка	Време за торене
амониева силитра	2.6	май-юни
карбамид	1.3	юли и август
-	2.560	май или юни
-	1.280	юли и август
калциев суперфосфат	1.400	май и юни
-	0.700	юли и август

Много често тази схема се променя поради опасност от кислороден дефицит или обилно развитие на различна растителност, в т. число и „цъфтеж на водата". В тези случаи отделни порции се пропускат или торенето се прекратява. В последно време една от причините за отбягване на порционното минерално торене е високата цена на торовете, което намалява икономическата ефективност от използването им.

Технически порционното торене с оборски тор се извършва по следния начин: определеното количество се внася в плитководната зона на басейна в шахматно разположени купчинки, които постепенно се размиват от водата. Органичния тор може да бъде поставен и на бреговата линия наполовина потопен във водата, като периодично се избутва в басейна.

Минералните торове предварително се разтварят във вода или сухи се разпръскват по цялата водна повърхност.

- ***Варуване***

Порционното варуване се препоръчва от всички специалисти и то е задължителен елемент от цялостната технология за отглеждане на шаран. Чрез него се поддържа неутралната реакция на водата, ограничава се цъфтежа на водораслите, внася се калций, който е един от основните биогенни елементи, регулира се съдържанието на свободната въглеродна киселина и като цяло се подобрява газовия режим на водата.

Порционното варуване на басейните се извършва на вода с негасена вар при доза 10-15 кг/дка, като количеството се разпръсква равномерно. Времето за варуване се определя от интензивността на цъфтежа или при нарушаване газовия режим на водата. Много специалисти препоръчват ежемесечно или двадесетдневно внасяне на посочените количества вар дори без да са налице някои от посочените причини.

- ***Борба с нежеланата водна растителност***

Много често в отрасните басейни се развива както висша, така и нисша водна растителност. Тя изсмуква основните биогенни елементи, намалява се количеството на планктона и бентоса и като следствие се снижава естествената рибопродуктивност. Меката водна растителност и водната леща освен това засенчват водата, не позволяват на рибата да се движи, затрудняват изключително много улова. Ето защо, ако обрастването обхване повече от 20-25% от басейна, то се отразява крайно негативно на рибовъдните резултати.

Борбата с нежеланата водна растителност се води преди всичко с механични средства, въпреки че съществуват и редица химически препарати. Най-важното е да не се допусне нейното първоначално развитие. При появата ѝ в басейните веднага трябва да се вземат мерки за отстраняване. Тръстиката и папурът се косят, подводната растителност или се коси или се изтръгва ръчно от водата. Водната леща с гриб или с други средства се изнася или изтиква навън от басейна с водния ток. Скосената висша водна растителност може да се

остави във водата за зелено торене, но количеството й не трябва да бъде много голямо, поради опасност от загниване и влошаване на кислородния режим.

- ***Контролни улови***

Контролните улови в рибовъдството имат за цел да се проследи нарастването и на базата на резултатите се извършват корекции в хранителните дажби. Освен това се прави и преглед на здравословното състояние на уловената риба. За да бъдат достатъчно достоверни, контролните улови се правят с гриб като се претеглят по-голям брой екземпляри от различни грамажни групи и се отчита получената средна стойност.

Контролните улови се провеждат на всеки 20-30 дни.

- ***Контрол на хидрохимичния режим***

За проследяване динамиката на някои основни хидрохимични показатели е необходим периодичен анализ на водата. Получените резултати дават информация кога и с какви торове да се тори, кога да се варува и т.н. В рибовъдните стопанства това представлява известен проблем, но поне температурата, кислорода, активната реакция на водата, както и количеството на някои биогенни елементи (азот, фофор и др.) би трябвало да се проследят и своевременно се вземат мерки за тяхноторегулиране.

- ***Противопаразитни бани***

Извършват се наесен и рано напролет, както и при необходимост. По време на банята проточността на водата в басейна се прекратява.

- ***Изсичане на „прозорци"***

През студените зимни месеци в басейните се образува трайна ледена покривка, която не позволява контакт на водата с атмосферата. В този случай задължително на няколко места леда се изсича и се правят т.нар. „ прозорци", през които различните газове, образували се във водата излизат навън, а тя се обогатява с кислород.

- ***Опазване от рибоядни птици и хищници.***

Това е един от най-големите проблеми през последните години, който все още не е напълно решен. Рибоядните птици и хищните животни (видри, чакали) нанасят огромни загуби и всяко подценаване на тази опасност може да се окаже фатална за оцеляването на рибите. Мерките, които се вземат са преди всичко за сплашване на птиците: изстрели с ацетиленови и ловни пушки; използуване на сирени; различни звуци, възпроизведени по механичен начин и т.н., но по този начин проблема се решава частично използване на електро пастири.

- ***<u>Улов на рибата за консумация</u>***

Уловът на културните риби се извършва по време на отглеждането им, във връзка с правилното изпълнение на отделните етапи на технологията и в края на вегетационния период, когато се реализират хидробионтите. За излавянето на организмите от басейните и водоемите се използуват различни уреди и начини, които са специфични при отделните видове и зависят от тяхната големина.

- ***Начини на улов на рибата за консумация***

Методите на улов на рибата за консумация зависи от типа на производствената програма – контролен улов, разреждане и разселване. Обикновено тази дейност е най-трудоемката в рибовъдното стопанство и постоянно се търсят начини за механизирането й.

Уловът на риба за консумация ще се извършва посредством рибарски мрежи-грип. Грипът се пуска в басейните с помощта на лодка и след това се издърпва до брега с помощта на лодка и трактори. Окото на мрежата трябва да е 35 мм, за да се извършва селективен риболов и да не наранява рибите съгласно изискванията за хуманно отношение. За пускането на грипа са небходими 2 броя рибарски лодки с оборудвани с извънбордови двигатели. Изваждането на грипа се осъществява само и единствено с помощта на лодки и трактор.

5. Производствена програма

Производствената програма на рибовъдна ферма **"ШИШКОВ 2002" ЕООД**, яз. Мъдрец отчитайки гореизброените параметри, като гъстота на посадка, преживяемост на рибите, крайна жива маса, е както следва:

Показател	Стойност
Производствена площ – м²:	
Язовир	***389 дка***
Риба за консумация	
шаран	**58 000 кг.**
растителноядни риби	**23 000 кг.**
хищни видове риба	**5 000 кг.**
плевелни видове	**1 000 кг.**
Оцеляемост	**90%**
Хранителен коефициент	**2,0**
Фураж	**116 000 кг**
Обща рибопродуктивност	**87 000 кг**

7 ВЛИЯНИЕ НА РИБОВЪДНАТА ФЕРМА ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

Оценката на влиянието на рибовъдна ферма „ШИШКОВ 2002" ЕООД върху околната среда включва събиране на данни, прогнозиране на въздействието на производството върху природните води, анализиране на алтернативни решения и определяне на изисквания за развитието на устойчива аквакултура. Преценката на различните алтернативи за дейността на дадена аквaферма е да се избере тази, която е най-добрата комбинация между икономическите изисквания на аквапроизводството и екологосъобразното използване на природните ресурси. Решението за това се взема, след като се оценят възможните количествени и качествени промени в околната среда в резултат на култивирането на хидробионтите. Същевременно се преценя влиянието на аквапроизводството върху другите дейности в региона и се идентифицират мерките, с чиято помощ може да се сведе до минимум негативното влияние на аквакултурата върху околната среда.

При производствените дейности в рибовъдна ферма „ШИШКОВ 2002" ЕООД се формират се 2 типа отпадъци:

- органични или СЖП - /специфични животински продукти - отпаднали риби/
- неорганични /освободени транспортни опаковки/.

СЖП

СЖП се формират при процеса на отглеждане на рибите. След като преминат през процедура за установяване на причините за отпадане рибите се поставят в специални PVC контейнери за съхранение на СЖП, които се съхраняват в нискотемпературна камера до предаването им по договор на специализирана фирма за по нататъшна обработка на СЖП.

Транспортни опаковки

Освободените транспортни опаковки се събират в найлонови чували или връзват на стекове и се изхвърлят във външен контейнер. Предават се на специализирана външна фирма, по договор.

Предвидено е въвеждането на стандарт ISO 14 001 за управление на отпадните продукти от производство.

Отглеждането на зарибителен материал и риба за консумация от топлолюбиви видове риби по описаната технология в рибовъдна ферма „ШИШКОВ 2002" ЕООД не представлява производство, създаващо екологични проблеми.

Рибовъдната ферма, чрез основната си и спомагателна дейност не замърсява околната среда. Описаната и приложима технология е изцяло екологосъобразна.

8 САНИТАРНО-БИТОВО ОБСЛУЖВАНЕ

Всички работници в рибовъдна ферма „ШИШКОВ 2002" ЕООД ще имат здравна карта и периодично да се подлагат на лекарски преглед. Работещите в аквафермата подлежат на периодичен инструктаж по охрана и безопасност на труда. На видни места се поставят инструкции за безопасна работа с машини и съоръжения.

За работещите се осигурят:

- Битовка - стая за почивка на персонала в рибовъдна ферма за осигуряване на комфорта и благосъстоянието на работниците:
- Почивка на персонала;
- Създаване на удобно и приятно място за изхранване на персонала;
- Място за почивка на охраната;
- Специализирано работно облекло;
- Ботуши гумени;
- Гащеризон непромокаем;
- Ръкавици гумени.